

310296

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 8. } చెన్నపట్టణము 1922 వ సం. ఫిబ్రవరి నెల 10 తేది శుక్రవారము } No. 250.
సంపుటము. ౮ } దుర్భతినామ సంవత్సరము, మాఘమాస శుద్ధ త్రయోదశి ౧౩. } సంచిక. ౨౫౦

మంచితరుణము!

త్వరపడుడు!!

ఆంధ్రపత్రిక

ఉగాది సంచికలు

1910-1920, (1913 మినహా) పది సంచికలు సెట్టుగా
బయిండు చేయబడినవి.

అసలుధర 20 రూప్యములు. అమ్ముడుధర 5 రూ.

కొన్నిది సెట్టు మాత్రమున్నవి తిరిగి అచ్చుపడనేరవు.

రాజకీయ గ్రంథములు

1. మద్యపానము (ప్రతాపరెడ్డి) 0 10 0
2. తిలకుగారి సంపూర్ణ ఉపన్యాసములు 2 4 0
3. గాంధీమహాత్ముని సంపూర్ణ జీవితము 1 8 0
4. స్వతంత్రజీవనము 0 8 0
5. ఆంధ్రమాత (రాజకీయ నాటకము) 1 0 0
6. స్వరాజ్యధ్వజము నాటకం 0 12 0
7. స్వరాజ్యధ్వజము (నాటకము) 0 8 0
8. గాంధీమహాదేవయము (నాటకం) 0 8 0
9. గాంధీవిజయము నాటకం 0 12 0
10. కలియుగప్రహేళిక నాటకం 0 10 0
11. స్వరాజ్యధర్మము 0 8 0
12. గాంధీగారి హైందవస్వరాజము 0 8 0
13. గాంధీగారి ఉపదేశములు 0 12 0
14. గాంధీగారి ఆరోగ్యదర్శిని 0 8 0
15. భారతస్వాతంత్ర్యము (ఆంధ్రమాస) 0 6 0
16. తిలక్ శతకము 0 4 0
17. స్వాతంత్ర్య సందేశము 0 6 0
18. భారతవస్తు పరిశ్రమల చరిత్ర 0 8 0

ఆంధ్రదేశమున ప్రకటింపబడు రాజకీయ
గ్రంథములన్నియు మా వద్ద దొరకును.
(8402) ఉపేంద్ర ప్రచురణాలయము,
17, నారాయణ మిడలిపేట, మదరాసు.

ఆరోగ్యమార్గము

శ్రీ గాంధీమహాత్మ ప్రవేశము

గ్రంథములో ఒక్క పత్రికాయినను వదలక శ్రీ శ్రీని
వాసుని కృపల తిలకింపబడినది. అచ్చు పూర్తి అయినది. స
మగ్రత సత్యాగ్రహ క్రమముగా ప్రత్యేకముగా తయారైనది,
గాంధీగారి యగు శ్రీ గాంధీమహాత్ముని ఛాయాపటము ఇందు
చేర్చబడినది. బైండింగులో నున్నది. ఇదిగఱకు రిజిస్టరు చేయ
బడిన ఆర్డర్లు పంపినవారికి యీ పటం 15 వ తేదీనుండి పుస్తక
ములు వి. పి. గ. సంపాదకును ఎవ్వరికైనా అక్కడ లేనియెడల
ఆ పేదలోపుగా తెలుపవలెను. అభిప్రాయ ప్రచారము కొరకును,
మనోవాణి కార్యసహకారమును ఉద్దేశించబడిన దగుట
చేత స్వల్పపువెలకు యివ్వబడుచున్నది గాన వి. పి. టి. తిలక్.
3-చి దండంగ కలుగజేయవలెనని వి కోరుచున్నాను. ఇప్పు
డు అచ్చువేసి 2000 ప్రతులను చాలవలకు ఆర్డరు వచ్చి
యున్నది. అనుక యికను గ్రంథములు పొందవలెనవారు యీ
విగున విరువామాట వెంటనే వ్రాయుట యుక్తము.

అంతాగారి గానుచంద్రారావు

నేవకసంఘము, గుడివాడ, కృష్ణాజిల్లా.

నిష్ఠామగ్న తిరుగుబాటుబడిన శాస్త్రీయ బొవధములు.

ఆంధ్రఆయుర్వేద ఫార్మసీలో దొరకును.

తెలుగుభాషయందు గాని, ఇంగ్లీషుభాషయందు గాని

క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

మేనేజరు, ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ,

19, హింద్ రోడ్, హైదరాబాద్ - మదరాసు.

గాంధీమహాత్ముని

సంహృదజీవితచరిత్రము

(3108)

'లోకమాన్య తిలకు జీవితము ఉపన్యాసములు' 'సంజాబు దురంతములు' లోనగు
ఉద్దండముల రచించిన శ్రీయుత నానాకొండ సత్యనారాయణ శాస్త్రిగారిచే వ్రాయబడినది.
మహాత్ముని ప్రధాన విషయాలలో నొకరిగు శ్రీయుత దిగ్విదుర్ది మానమంతరావు
గారి ఉపోద్ఘాతమును మహాత్ముని ఛాయాపటములు రెండుగు గలవు ఇటీవల చొక్కాయి.
టోపీ లేకుండ తీసిన పటముచిత్రము. 300 పేజీలు-వెల ౧-౮-౦.

మహాత్ముని ఆరోగ్యమార్గ బోధన

పెద్ద అచ్చు. సంపూర్ణముగా అంగీకరణము - ఆంధ్ర పండితు లగు భవిషిషాటి సూర్య
నారాయణగారిచే వ్రాయబడినది. మహాత్ముని పటముగలదు. వెల ౦-౮-౧.
వలయునా రిట్లు వ్రాయవలెను. ఆంధ్ర పరిషత్తు. బెజవాడ.

నోటిసు

తేలు మాడపాటి వెంకటేశ్వరరావుపంతులుగారి కమా
కుడు నూర్తనారాయణ రావుగారి తాలాకు ఆయా కడనం
తనను వారసులయిన మాడపాటి నరకయ్య వద్ద రాగార్థకు
సంక్రమించి వార్తకు వాక్కుకలిగిన యావద్విశిష్ట నయినాగ్ని
చూసిన్ని నదరు నూర్తనారాయణ రావుగారు ఏలూరు తాళుర
స్థులు వారికి కైలాసరావు న గులుగారికి కిరీమత్తాగా
రు 70000-0-0 రేబీకిల నూరూపాయలకు విక్రయించుటకు
ఖాయచేసుకొని బునా తినుకొని ది 15-2-1922 తేదీ
నాటికి ప్రయోగింపఁజేసి ప్రయోగించుచున్న మొదలైన మతు
లలో ది 21-11-1921 తేదీన నదరు కైలాసరావు పంతులు
గారి నేన క్రయ అనుమతిను ప్రయోగించి యిచ్చియు
న్నాడు. ది 2-2-1922 తేదీన అధికృత ప్రయోగింపఁ
జేయఁజేసి "అనుమతి" వేగగానే వెంకటేశ్వరరావు
గారు నీ యున్నాడు గ్రామము లోని య. రెం. 0 ల ప
యిచ్చిల్ల మానాని భూమిన్ని, కొదాలిపాడిపాడిదిన్ని, ఎల్లా
కొట్టు, దానిని అనుమతి పొడిగింపు గలకు ది 27420 లకు
విక్రయించుటకు నూరూపాయలకు ఖాయచేసి బునా తిను
కొని ది 1-11-1921 తేదీన వారసులు తనతో ఖాయచేసెట్లు
తెలియజేసి కంఠమున కేవలము కల్పితములన్న నదరు
కైలాసరావు పంతులుగారి విక్రయములలో చేరియున్న విలువ
గల అట్టిని వారిచేత మరదైక్యముతో బనాయించు చేయ
బడినదిన్నీ, అందుకని యింతమూలముగా తెలియజేయడము
నది. కైలాస రావు పంతులుగారియొక్క విక్రయ కంట్రాక్టు
సంతతి యిదివరకే సమర్థమగుటకు తేదీయే యున్నది. అయితే
ప్రస్తుతము నయిన చెప్పిన వెంకటేశ్వరరావుగారి ప్రయోగ
విమాయమును ప్రతిపఱిచుటకు యానోటిసును యివ్వవలసి
వచ్చినది. సరేయి వెంకటేశ్వరరావుగారి హామీరికలో,
తెలియజేసి అట్లు మిల్లి గోపాల కృష్ణయ్య
లింగం వెంకటసుబ్బయ్య, కొండేటి వెంకట్రామయ్య, కాతా
నూర్తనారాయణ రావుగార్లకు కయిలాసరావు పంతులుగారి
విక్రయ అగ్రిమెంటు విషయమై యిదివరకే పూర్తిగా తెలు
గును. ఇట్టి సీటిలో వారుగాని యితరుల చేరునగాని విక్ర
యించుకొంటూని తెలియజేసిన సంతతి అసంభవము. అయిన
పుటికే తేలు మాడపాటి నూర్తనారాయణరావుగారి తాలాకు
విక్రయరావులను గురించి విక్రయమును, తనకాలు మొదలయిన
యేనిధమైన సందర్భములు కలంగజేసుకోదలచిన ప్రతివారున్నా
రము జరిగించి యేవర్యులన్న కయిలాసరావుపంతులుగారి
యొక్క వైద చెప్పబడిన అగ్రిమెంటును బాధించినవని స్పష్ట
ముగా విశదపరచుకొనుచున్నాము.

మామిళ్లపల్లి శీతారామమూర్తి.

3144

జాతకరత్నము

జన్మరత్నము, పుట్టినతేదీ నీకే మున్నగును లేక
సంకల్పన వలనమును కన్యకల్పన రీతియో సహా మెన్ని
చందరత్నములైనను జన్మరత్నమునే వహించుట అత్యంతకష్ట
తనంతట తాము ప్రాప్తింపకలదు. భవము, సంహారము మున్ను
బాధకభావములలో మిమీ వాతకములను మిత్ర ప్రాప్తింప
కలదు. ఇది యింటిలోనిప్పుడును. వీరికల రి 2 మాత్రము.
(కేట్ యింటియొక్క జ్యోతిషాలయము.)
(8293) భవంతులు, విశాఖరత్నంబు.

కొట్టిస్సానముచేయుకొట్టు

మహావద్ధ (మహిమ) వైశ్యగ్రాస్తజ్ఞులయిన పి. యస్.
రావుగారు కనిపెట్టి బడియించి పేరునక్కో చేయ
బడి కొట్టానమును మిక్కిలి సుఖముగాయంతును.
30 గాలములనీడు పుట్టును. వలమువారు అద్ద
తో దు 1.0-0 అచ్చాన్ని ప.పుకూ పోస్తానీను
గంబులపైను విశరముగా వ్రాయగలరు. కొట్టి 1 కే ఖరీదు
రు 5.0-0 లు మాత్రము వి. పి. నయలు ఖర్చులుచేరే
స్వదేహియ్య, రి 2 వైదబాబురొడ్డు, ముద్రాను.

మహావద్ధగవనిండ్లు.

యోగ్యతావైశ్యములు
(5) నేను 5 సంవత్సరములనుండి విశుభవి క్రియ
కన్యకలై బాధపడుచుంటిని. కొన్ని కేలో ప్రాణముకూడ
విసికపోయినది. బెనాలెస్ సీటిలో నుండు, 'దుర్గా మెడికల్
హాల్' వాచ్చిన పైపల్ అస్ట్రోల్యూర్ అను దివ్యావధము
ను నేనించుటచేత నేన ఇప్పుడు నదరు కన్యకలై సౌఖ్య
ముగా నున్నాను.
బెంకూరు }
4-3-20 } ఆర్. ఎస్. చట్టి

కాంగ్రెసు ప్రచారపు భావిదశ

మహాత్ముని దూరాలోచన

స్వరాజ్యపత్రకా ప్రతినిధి బొంబాయినుండి 7 వ తేదీన

పిల్లు తంతివార్త సంపాదక:

బొంబాయి క్రాసికో ప్రతికా ప్రతినిధి మహాత్ముని సంద

ర్శించెను. మహాత్ము డాగోగ్యముగ నుండెను. నూలువదుతుచు

ప్రశ్నలకు జవాబులు చెప్పెను.

అన్యదేశ ప్రచారమున గూర్చి ప్రశ్నింపగా, అన్యదేశము

లలో వార్తల వెల్లడిచేయుటకు మనము బాధనొందుటకంటె

సధిక మేమి చేయగలగుదుమని యాలోచించుచున్నా నని

యత్నము జెప్పెను.

ప్రచారమున కేగింపుల గూర్చి ప్రశ్నింపగా, బాధపడు

టకు తోడుగ చేరువిధమైన ప్రచారమున కనిపెట్టుటకు చాల

ప్రయత్నము చేయుచున్నామని బాధపడుటకంటె మంచి

ప్రచారము నాకగపడలేదు. కాంగ్రెస్ గూర్తక సంఘమువారు

భారతదేశమున నాభుజములనై వెట్టిరి. నాకే నైవసంకరకేమైన

దొరకు నేమో యత్నించును.

ఆంగ్లేదేశమున ఆలివార ప్రతికలకుగూడ భాగలేతేవపు

త్తాంతములు, అనువాదాద్యయముల గూర్చి బాగుగ తెలియక

పోవుటగూర్చి ప్రశ్నింపగా, బ్రిటిషు ప్రతిక కీమయమునకే

పూర్వముకంటె బాగుగ వృత్తాంతములు తెలియచున్నవనియు,

నేమిసమస్యకంటె ప్రపంచవృత్తాంతముల విమర్శించుటకంటె

కీగోడము లేవకయుండుననియు చెప్పెను. "నన్ను సంపుటకొనా

ప్రవాసమునకు బంపుటయో జరిగినతరువాతగాని మనమనభవించు

చున్న యన్యాయము ప్రపంచమున కర్థముగాదు. నేను

చేయుపనుల నాయుద్దేశములను ఆంగ్లేయపుత్రికలు సందేహించుట

పాపముకాదుకాని వారిని నేను కాదనబోవుటలేదు. మనము

బాగుగ బాధపడుటవలన వన యుద్దేశములను నమ్ముదురు."

పాశ్చాత్య వర్తమానాభ్యుధానములను చెడగొట్టుట

కుగాను భారతదేశము, ఈజిప్టు విగ్లాండులకంటె పాలితదేశ

నాయకు లేకవింతులకు మంచివాయని యడుగగా నీశీలిదాని

యంతనడే రాగలదనియు, ఇందుకు తగిన యభ్యుధి మనకింకను

చేకూగలేదనియు, అందువలన యూరక కాగితమునై సంతక

ములు చేసినంతమాత్రమున ప్రయోజనము లేదనియు జవాబు

చెప్పెను.

కంగ్రేదేశమున గావించబడిన యంతరము కగావించి మ

గల నొక నింతివార్త యందొచ్చెను. "నాయకులను సోదావేసెద

వని చెప్పగా వారు నిరాకరించిరి. నిర్బంధముగ వారి నొక్కొక్క

క్రమిం బిక్కిరిక్కి గదిలో నుండు. అధికారులు చాల మోటు

గ ప్రవర్తించుచున్నార"

నాయకులను అధికారులు చాల బాధపెట్టుచున్నారు.

వారిని 'మార్చ్' నిలుమోగి అని పలుమారు తంటాలుపెట్టుచు

న్నారు. చెజనాలలో రాజకీయ నేతలను స్వతల బాధలు లో

నగుచున్నారు. ప్రజల్లోను ఈవిషయములను బాగ్రత్త గమనిం

పవలసిన సమయ మున్ను మెనది బొంబాయి కాకిరీ.

యెదిరించుపక్షమున నింకా వృద్ధియగును. ఆహింస పూనియుండు

పక్షమున బదులు లేకపోవుటతో ప్రభుత్వమువారి ప్రయత్నములు

నిష్ఫలము లగును. ప్రభుత్వదౌర్జన్యముకు ప్రతిదౌర్జన్యము చూపిన

యెడల బాధపడుట వృద్ధియగు ననుట నిస్సందేహము."

ప్రభుత్వమువారి రావాయనమున కొప్పుకొని ఆజ్ఞాల్లంపు

నము నిర్లక్ష్యము చేసినయెడల మీరేమి చేయుదురని యడుగ,

"ప్రభుత్వమువారిట్లు చేయవచ్చును. రెచ్చ వెట్టుకుండ నిట్లుచేయు

పక్షమున వారిని గొంపింతును ఆనగా బాగ్లోకి స్వాతంత్ర్యము

వచ్చుట ఇదిచూచి యితరులు గూడ ప్రాణభీతురు. ప్రజాభి

ప్రాణమునకు లొంగదలచుకొని నియెడల తుపాకి సహాయముతో

పన్నులు వసూలు చేయుదురు."

భిలాఫతు సునస్య లేనది వెనుకగూడ మహాత్మునియులు

కాంగ్రెసుకు సహాయము చేయుదురా యని యడుగ నిస్సందేహ

ముగ జేయుదురని యుత్తరము చెప్పెను.

రాజకీయనిధిగారిని మిత్రవారులు తృప్తిపరచాలనియెడల

వా రేమి చేయవలసియుండు నని యడుగగ, వాక్యాంతర్యము,

ప్రతికాస్వాతంత్ర్యము సుపాదించుటకు నిలువదలక రి నేను.

మంత్రి కానోల్ల భవములో ప్రభుత్వము నేమిచేయుదు

రని యడుగగా పన్నులు నిరాకరించిన వెనుక నైతికాసనముల

దక్క తనితరకాసనముల నిన్నిటిని తృప్తికరింతు నని చెప్పెను.

8 వ ఫిబ్రవరి:—

బాగ్లో తాలాకాలో వెనుకబడియున్న గ్రామము

లిప్పుడు తయారు చేయబడుచున్నది. 17 వందల వాలంటీరు

లతో సహా శ్రీయుత డాయలభాయిగారు ఆస్పత్యక విష

యమున దృష్టి కేంద్రీకరించిరి. మహాత్ముగారుగ బొహంబ్

గారును 5 వ తేదీన బాచె, మోతా అనుకొందు గ్రామములు

చూచివచ్చిరి. మోతా గ్రామములో యువస్వామిపాలమున కొక

ప్రావృణుడు మహాత్ముని భోజనముకు పిలిచెను. పంచములు

గూడ ప్రావృణుల పంక్తిలో కూర్చుండిరి. ఇప్పటికి 22

పలేళ్లు రాజనామాలప్రాసి మహాత్ముని కిచ్చిరి. అంద్రహాను

గారు బాగ్లోకి వెళ్లిరి కొన్ని గ్రామములు చూచెదరు.

మోతాలో మహాత్ముని యువస్వామిమునకు చాలమంది

శ్రీపుత్రులు వచ్చిరి. ఆస్పత్యకవిషయమున చాలము తిడి

చేసి మాట్లాడెను. సోదరులను మీసముచేసి వానిని చేరుగ

నుండుట కెట్లు మనసాచ్యునని అడిగెను. మనశ్శుద్ధియన్నగాని

త్యాగము చూపబల రగెను. ప్రతియండును రాట్టుముల నెల

కొల్పదని కోరెను.

మర్యాదగ పరింపదలచిన యెడల మహాత్ముని కోరికల

ప్రకారము నడుచుకొనుదని చాలాభాయిగారు పలికెను.

ఆలి సోదరులు

చెజనాల యినుభవము

బొంబాయి మహాత్మునియుల ఆజ్ఞేదణ

క రావీ చెజనాలలో ఆలిసోదరులు, వారి మిత్రులు ఆ

హామును విరాకరించి గవనా ద్రును వివగానే బొంబాయి కేంద్ర

కొంపమును సుముగాను కగావీకరించి యివ్వగా యా క్రింది

ప్రశ్నోత్తరము వచ్చెను.

"అంద కను కేట్ యెసుబడెను. కృష్ణమగు ఆహార

ము నొసగబడెను. కనుక వారు సరిగా భోజనముచేయుటలేదు"

6 వ తేదీ రాత్రి బొంబాయిముసల్మానులు సేత్వేన్కొటాని

గారి యగ్రాసనాధిపత్యమున నమానకమై యా శిర్యామున్ను

గాంచిరి.

"కగాని చెజనాలాధికారులు ఆలిసోదరులను, వారి మి

త్రులను, ప్రారంభముండి - ముఖ్యముగ నత కొలది దినముల

నుండి చాలబాధ పెట్టుటయు, నిష్పష్టమగు నాహారము నొస

గుటయు, అందుకు ఫలితముగ వారు అయిదుదినముల నుండి స

రిగా భోజనము చేయుటలేదనియు ఈకథవారు విని మిగుల దుః

ఖమున, వివాదమును చెందుచున్నారు. ఏ నాగకకప్రభుగ్యము

నందుగాని యిట్టి యాద ణ భృగ్యుర్దముగ నుండెను. చెజనా

లాధికారులు తమ యాప్రగర్తనను నడలుకొని తృప్తికరముగ నా

మకులను నాదరించుట యుక్తము. లేకున్న నాయకుల ప్రాణ

ములను రక్షించుటకు ఆహింసాయుత మగు నిస్సంధమార్గముల

ను కేంద్ర కిలాఫతు సంఘమువారు విధిలేక యశ్వేషించవలసిన

బాధ్యత గలుగును."

తీర్మానము గావించబడిన యంతరము కగావించి మ

గల నొక నింతివార్త యందొచ్చెను. "నాయకులను సోదావేసెద

వని చెప్పగా వారు నిరాకరించిరి. నిర్బంధముగ వారి నొక్కొక్క

క్రమిం బిక్కిరిక్కి గదిలో నుండు. అధికారులు చాల మోటు

గ ప్రవర్తించుచున్నార"

నాయకులను అధికారులు చాల బాధపెట్టుచున్నారు.

వారిని 'మార్చ్' నిలుమోగి అని పలుమారు తంటాలుపెట్టుచు

న్నారు. చెజనాలలో రాజకీయ నేతలను స్వతల బాధలు లో

నగుచున్నారు. ప్రజల్లోను ఈవిషయములను బాగ్రత్త గమనిం

పవలసిన సమయ మున్ను మెనది బొంబాయి కాకిరీ.

యెదిరించుపక్షమున నింకా వృద్ధియగును. ఆహింస పూనియుండు

పక్షమున బదులు లేకపోవుటతో ప్రభుత్వమువారి ప్రయత్నములు

నిష్ఫలము లగును. ప్రభుత్వదౌర్జన్యముకు ప్రతిదౌర్జన్యము చూపిన

యెడల బాధపడుట వృద్ధియగు ననుట నిస్సందేహము."

ప్రభుత్వమువారి రావాయనమున కొప్పుకొని ఆజ్ఞాల్లంపు

నము నిర్లక్ష్యము చేసినయెడల మీరేమి చేయుదురని యడుగ,

"ప్రభుత్వమువారిట్లు చేయవచ్చును. రెచ్చ వెట్టుకుండ నిట్లుచేయు

పక్షమున వారిని గొంపింతును ఆనగా బాగ్లోకి స్వాతంత్ర్యము

వచ్చుట ఇదిచూచి యితరులు గూడ ప్రాణభీతురు. ప్రజాభి

ప్రాణమునకు లొంగదలచుకొని నియెడల తుపాకి సహాయముతో

పన్నులు వసూలు చేయుదురు."

భిలాఫతు సునస్య లేనది వెనుకగూడ మహాత్మునియులు

కాంగ్రెసుకు సహాయము చేయుదురా యని యడుగ నిస్సందేహ

నాల్గవ ద్రవిడ వైద్యసమైక్యము

కోయంబత్తూరునందు సమావేశ మగుట

ఫిబ్రవరి 9, 1922

అధ్యక్షావగాహనము

కోయంబత్తూరు జిల్లా కమ్యూనికేషన్ గ్రామమునందు సమావేశమైన నాల్గవ ద్రవిడ వైద్యసమైక్యమున కగ్రామనాథి పర్యాయుని హాజరును వైద్యవిభాగం పండిత కె. పి. వెంకటాచల శాస్త్రిగారి యుపన్యాసమునందే ముఖ్యముల నిట ముద్రించుచున్నాము.

అధ్యక్షులారా!

నన్నీ మహాసభ కార్యక్రమ వహించుట కోరిన యాహ్వాన సంఘమునకు నేను విగత కృతజ్ఞుడను. మనయాయుర్యేంద్రుల కపారమగు సేవ కోసించి పరమపద మలంకరించిన మహనీయులను గూర్చి స్మరించుట యవసరము. జీవితమునంతయు ఆయుర్యేంద్రులను ధ్యానించిన పండిత డి. గోపాలాచార్యులగారిని ప్రభుత్వమున స్మరించవలసియున్నది. ఆయనయే మన యాహ్వాన సాకంభించెను. మైలాపూరులోని వెంకటరమణ వైద్యాలయమును ప్రారంభించిన ఆచార్యులుగారే. మనము సదా ఆయన బోధల ననుసరించుచుండుము. వారితరువారే మన మదరాసు మిగులు ఓ. కే. రామకృష్ణారావును, కె. ఎస్. నరేంద్రశాస్త్రి గారును ఆయుర్యేంద్రులు నగ్యునించి చక్కగ నాణించుచుండి తట్టాలన దిదికేరె.

ఆయుర్యేంద్ర మహాత్మ్యము.

మానవుల కేదిపనికప్పునో, యేది పనికిరాదో యేదినుఖమును కలిగించునో, యేది కష్టమును కలిగించునో, తెలుపునది ఆయుర్యేంద్రశాస్త్రము. ఈ శాస్త్రము శాశ్వతముగ నొకేరిన నుండునదియే గాని యెప్పటి కప్పుడు మార్పు చెందునదిగాదు. మనవైరులకు గూడ అది నచ్చినది. అది అధ్యక్షేంద్రమున నొక భాగమని యందురు. ఆయుర్యేంద్రము ఎనిమిదిభాగములుగ నుండును. కాలాకృతశాస్త్రము ప్రణయలను కోరలను గూర్చియుండును. దీనిని సుశ్రుతుడు కనిపెట్టి ప్రచారమునకు దెచ్చెను. ఐమి, కన్న, నోరు మొదలగు వానిని గూర్చిన కాలకృతభాగములు నిమిశకృతముల అధికముగ ప్రచారమునకు దెచ్చిరి. అన్ని నేపథు కాయచికిత్సను కనుగొనెను. ఈ నాల్గవ మున్నగు వాని భూతవిద్యను అధ్యక్షుడు కనిపెట్టెను. విషములు, రసములు మున్నగు అగదశాస్త్రములు కళ్యపుడు కనిపెట్టెను. ఆరోగ్యము పటుత్వమునకు సంబంధించిన రసాయనశాస్త్రమును నాగార్జునుడు కనిపెట్టెను. పుంసత్వమును సంపాదించు వాటికణశాస్త్రమును బౌద్ధాలకుడు కనిపెట్టెను. ఈ యెనిమిది శాస్త్రములను ఆ మహనీయులు కనిపెట్టి, వానిని బాగుగ పరిశోధించి ప్రపంచమునకు ఒసగిరి. ఈ శాస్త్రములలో కొన్ని కొన్ని భాగములు ప్రస్తుత సభ్యాసము నుండి యదృశ్యమైనను, అసలు ఆయుర్యేంద్రవిధానము మాత్రము చెక్కుచెదరక యున్నది. పాశ్చాత్యుల మాత్రములకే, మన యాయుర్యేంద్రమాత్రములు అనుభవమును మార్పు చెందునవి కావు. ఆయుర్యేంద్రమాహాత్మ్యమున కీనిదగ్గర మొకటియే చాలును. పాశ్చాత్యులు తమ విధానమును బాగుపఱచుకొనవలె నన్న మన శాస్త్రమాత్రములను గ్రహించిన గాని వానికి తరణోపాయము వేరొందులేదు. మన యాహ్వానకృతమును కనుగొనుటకై నియోజింపబడిన డాక్టరు కోషును సననుండులు కొన్ని చాలయుపయోగకరములని చాటించెను. అందులకు ఫలితముగ ఇంగ్లీషు వైద్య శాస్త్రమునందు మనమాత్రములు చేర్చబడెను. అప్పటినుండియు మన మందుడిననులు ధరలు పెంచుచున్నాము. పూర్వకాలమున వైద్యులు కేవలము పారమార్థిక బుద్ధితో రోగులకు చికిత్సయొన రించుచుండిరి. ఈ కాలము అపకింఠితు లుండుట లేదు. అయినను సాధ్యమైనంతవఱకు మన పరోపకారోపకారము త్యజింపరాదు.

త్రివోమ

మన యాయుర్యేంద్రమునకు త్రివోమ మే యాధాము. మనదేహము వాతము, పిత్తము, కఫములనలన నిలిచియుండును. మనదేహమునందు పంచభూతము లుండును. వీనిలో నేది చెడినను దేహము చెడినట్లు. దేహమునారోగ్యమునకు ఈ మూడు దోషములును ముఖ్యకారణములు. త్రివోమములను నవధాతువులను (రసము, రక్తము, మాంసము: మేదస్సు, అస్తి, వృజ్జ, శుక్రము) పోషించును. ప్రపంచములోని వస్తువులన్నిటిలోను రసము, వీర్యము, విపాకప్రభావము, ఇమిడియుండును.

వ్యాధిపరిశీలనము.

మాధవాచార్యుడు తనమాధవనిదానమునందు వ్యాధి పరిశీలనమును గూర్చి బహువిధముగ చర్చించి యున్నాడు. వ్యాధి

చిహ్నములను కనుగొనుట కందుమార్గములు గలవు. నిదానము, ప్రాగ్రూపము, రూపము, ఉపశయ, సంప్రాప్తి అను నీ యైదు లక్షణములు వ్యాధిని నిర్ణయించుటకు సాయపడును. ఇదిగాక, నాడి, స్పృశ, ఆకాశము దృష్టి, ధ్వని, ముఖము, మూత్రము చాలుక అను నీయెనిమిది భాగములుగూడ సాయపడును. ఈమార్గములన్నియు నిరుపయోగము లేనపుడు (అట్లుజరుగుట యసామాన్యము) రగింపుమందు పథ్యము అనుకూలించును. ఉపశయమునందే మంశును పథ్యమును నిర్ణయింపవలసివచ్చినయెడల కొంచెము అనుభవముగల వైద్యుడెవడైనను చెప్పగలడు. ఈమార్గములనుబట్టి పరిశీలించిన వ్యాధిని నిర్ణయించుట దుష్టము గానేరదు. చాలవంతి రోగులు సకాలమున మందు పుచ్చుకొనక వ్యాధి ముదిరిన తరువాత వైద్యుని వద్ద వెళ్లుట కటస్థించుచున్నది. ఇది శోచనీయము.

చికిత్స.

రోగమును కనుగొనుటకు అనేకవిషయముల నాలోచింపవలయును. ఏదోషము కలిగినది, ఏధాతువు చెడినది, నివాగస్థుల మెట్టిది, దేహములో నేడి యెట్లుండును, వయస్సు యెంత, మనస్సు సామాన్యముగ నేవిధముగ నుండును, తిను న్నాహారమేమి, అభ్యాసములు, మున్నగు వానిని మనకు గుఱునింప వలసి యుండును. వైద్యులు యనుభవమునుబట్టి బాధ్యత యుండును. డాక్టరు కోషును ఈ కొలది మానముల బోవుగ నేమి చేయుకొనగలడు? వ్యాధులు, నిద, అంతుక, అని రెండు విధములుగ నుండును. చికిత్స సంతర్పణ అవత్సరణ అని రెండు విధములు. వానినే బ్రాహ్మణ యనియు లంఖణయనియు వ్యవహరించురు. బ్రాహ్మణ యనగా దేహమును చక్కగ పోషించి పుష్టివంతము చేయుట. లంఖణయనగా దేహమును నీరసము చేయుట లంకణము శోధనమనియు శయనమనియు రెండు విధముల నుండును. అతిభోగము, రాజ్యక్షణ, క్షయ, వాతము మున్నగువానికి బ్రాహ్మణవిధానము నవలంబింప వచ్చును. ప్రమేహము, అనదోష, అతిస్నిగ్ధ, జ్వరము కష్ట, స్తీమాకృధి, స్థూల్యము, చర్మ, అతిసారము, మృద్రోగము మున్నగు వానికి లంఖణవిధానము తగియుండును.

ఆరోగ్యము.

మనపూర్వులు తమ నిర్వికృత్యములందే ఆరోగ్యమూలము లను గమనించుచుండిరి. మన యాయుర్యేంద్రశాస్త్రము ముఖ్యముగ దేహము నెట్లు కాపాడుకొనవలసివచ్చునది తెలుపుచున్నది. మనయాయుర్యేంద్రమునందు ప్రణచికిత్స లేదని కొంద రారోపించుచుండును. ఇప్పుడు పాశ్చాత్యవైద్యు లుపయోగించు పనిముట్లు అన్నియు మనపూర్వుల పనిముట్లు బోలియుండును. ఆయుర్యేంద్రము ఈపనిముట్ల నన్నిటిని వివరించుచున్నది.

మదరాసు ప్రభుత్వమువారు ఆయుర్యేంద్ర శాస్త్రప్రయోజిత్యమును గూర్చి యభిప్రాయము నొసగుట కొక యుపసంఘమును నియమించినారు. మన మీవిషయమై యేమిచేయవలెనో నిర్ణయించుకొన వలసి యున్నది.

ఒక అంగ్లేయ ప్రైయమర్ హిందూ ప్రైయమను అక్రమముగ కొట్టుటచే తూర్పుఇండియా రైల్వేకు చేసిన టండ్ర స్టేషను నందలి పనివారు మొక్కుకట్టిన (వ్రాసియుంటిమి. మాజిప్రీటుగా రీకేసు విచారించి అంగ్లేయ ప్రైయమర్ హిందూ ప్రైయమనునుకొట్టలేదనియు ఇదంతయు కట్టుకథ యనియు తీర్మానించిరి.

ప్రీసిడెంట్ గారు డి. జె. నే. మి. నాటక కమాండరు, విలూరు

విశాఖపట్నము నాటకశాలలో

ఈ దిగువ నాటకములను ప్రదర్శించెదరు.
ఈనెల 12 వ తేది ఆదివారము
పాదుకా పట్టాభిషేకమును
ఫిబ్రవరినెల 15 వ తేది బుధవారము

ప్రహ్లాద నాటకమును

ఈనెల 18 తేది శనివారము
శాకుంతలనాటకము
రాత్రి 9-30 నిమిషములకు ప్రారంభము
టిక్కెట్లు విక్రయం:— రూ 8, 2, 1-8-0, 0-12-0, 0-6-0.
శ్రీలక్ష్మి రూ 2 0-0, 1-0-0, 0-8-0.

M. N. Rao. Yadavalli Suryanarayana
Zainindar, Rao
Hon. President, Manager

రేపల్లె మునిసిపాలిటీ జప్తులు

ఈ గ్రామ మునిసిపాలిటీ తీసివేయవలసివని మనిన్ని, లోగడబాకీలు కమ్యూనికేషన్ తనకు తెలియజేయవలసివనిని మనకు వాలుగునెలల క్రిందట చెప్పెను గాక, మంత్రిగారు ఉత్తరవులు పంపిరి. వెంటనే రేపల్లెనగై గ్రామముల ప్రజలు సభ గావించి, పన్నుల నియంత్రాదని తిరిగి, తీర్మానించిరి. మునిసిపాలిటీకి, తీర్చవలసిన కొన్ని బుణములు కలవనియు వాటి తీరుమాము నిమిత్తము పన్నులను పనులుచేయుచున్న విషయమును ప్రజలు గు రెగిరి, అక్రమముగా చేసిన బుణముల కొరకు మేము సామ్య నియంత్రలనిన బాధ్యత లేదనిరి; కాని ప్రభుత్వమువారు మాత్రము “మునిసిపాలిటీ అననసరమన్నమాట నిజమే, రద్దుచేయవలసివెను, కాని మా అక్రమకార్యవలెమైన ఈ బుణములను మాత్రము మీరు భరింపక లేవ్వదు” అని అభిప్రాయించుచున్నారు. ఈ మునిసిపాలిటీ శాశ్వత మని తెలంచి, ప్రబాధిప్రాయములను నాటింపక తావాపు ఇరుకై సంకల్పరములకు పరిపాత్రులముల రేపిరు బుక్కులు పక్షరాలను, ఒకేసారి అచ్చొత్తించిరి. ఈ బాకీ సుమారు రూ 1000—0—0 లు. ఇట్టి తాకీలతో సహా పంచాయతీ యూనియను (క్రింద మార్చి, విాకు యచ్చొయెడల స్యాఫీనవహించుచుగా యని, రేపల్లె తాలూకా హార్దవారిని అడుగ, వా రందులకు యిష్టపడ నునిరి. వెంటనే “లోకున యెవడురా అక్క” సామెత ప్రకారము సారాత్తుగా రి-2-22 తేది శుక్రవారమునాడు రేపల్లె గ్రామ నెడ్లలు పన్నెండుగురు యిండ్లలో చ రాష్ట్ర జప్తు చేసిరి. లబ్ధికారులును, గొప్ప యింతులును, జప్తులు ముచ్చిరి. ఇన్వెనన్నారు. ఆ మరునాడు వేచేరు గ్రామములో జప్తులు జరుపు నిమిత్తము చేర్చేకో డెలిగేటుగాయను, సహ మేజిస్ట్రేటు గారును చేర్చేకో డెలిగేటు వారి మందుల సావునద్ద, బహుకాలము ప్రసంగించి, చక్క జరుపుట మానిరి.

గుంటూరు అన్నదానసమాజము

కడచి జనరలెలాఖరువరకు ఈ సమాజమువారి తరపున మామూలు సంకల్పణలు 5-కి 285 మంది బీదలకు భోజన మొసంగబడెను. — శాశ్వత కొనుగుంటిరావు, కార్యదర్శి.

కడపమండల జాతీయోద సంఘము.

కడపజిల్లాసంఘ కార్యాలయవన శి బ్రవరి నెల 15-వ తేదీన కలశార్చి స్టేషనుకు ఒకరైలు దూరములో యుండు శిలమహారు గ్రామమున సమావేశ మవును. మహారాజరాజేశ్వ్రీ హరిసర్వోత్తమరావుగారును హాజరయ్యెదరు.

బెజవాడ బాలభారతినమాజంవారు

విజయనగరం, పార్కు-హాలులో
ఈనెల 11వతేది శనివారమురాత్రి

సారంగధర నాటకమును

ప్రదర్శించురు.
3449 డి. కళ్యాణి గారు, ము కేజరు.

శ్రీకృష్ణ విలాసనభ, దుగ్గిరాల.

దుగ్గిరాల నాటకశాలలో
ఈనెల 12 వ తేది ఆదివారము రాత్రి 9-30 లకు

చింతామణి

చూడతగిన ప్రదర్శనము.
రేట్లు:— రూ 2, 1, అ 8, 4, శ్రీలక్ష్మి అ 4 లు.
నూతులపాటి పున్నయ్య, చౌదరి,
3451 కార్యదర్శి.

FOR SALE 3450

Rice Mill Complete. Going Cheap. Must be Removed. Perfect working order. Lancashire Boiler. 24' x 31'. Hundred and Forty lb Pressure. Marshalls Engine 20 H P Ice and Soda Machines.

Flour Mill. Pumps. Belting. Shafting. Hullers Shellers Korns. Trusses. Thirty Tons Teak. Thirty Thousand Sft Zinics
"HARDINGS" LTD., VIZAGAPATAM

గాంధీ మహాత్ముని ఆభిప్రాయములు

(యంగు యిండియా)

మతస్వతంత్ర్యము.

కారాగారమునందు మతస్వతంత్ర్యమునకై కష్టముల బడలసిన భాగ్యము పండిత అర్జునలకు గలిగినది. ఇదినటి యా చాలమానముల కిటుబొంది జెయ్యవలసిన కారాగారమునందుండినపుడు, మతాచారములను పాటించ నుద్దేశించి భంగములు గలిగినందులకు కొంత కాలము ఉపవాసముండెను. ఇప్పుడియన సాగరజెయ్యలనందున్నాడు. అట్టిగులా నున్న ఆయన కొడు కిట్లు వ్రాయుచున్నాడు. "నాతోడనే చాల యమానముగ చూచుచున్న వారు తెలిసిన ఆయన మ్యామోనియావలన అమితముగ బాధపడుచున్నారు. అస్వస్థత యిట్లుండినను, ఆయన చే విసిరింపించుచున్నారు. ఈవిధమున బాధ నెట్టి ఆయన వద్దనుండి తూముపణపుత్రమున కైకొనిరి. కాని ఆయనకు మరల స్వాగతము రాగానే దాని నుపసంహరించుకొనెను. ఇప్పుడాయనను కోడిగ్రుడ్డు, సారాయి నిర్బంధముగ తినిపించుచున్నారు. ఆయన బరువు తగ్గినది" ఈవార్తలో నెంత నిజముగలదో నాకు తెలియదు. కుమారుడు తండ్రిని జూచుటకు వీలులేదయ్యెను. ఈవార్త వాస్తవమేనో, స్వప్నమేనో నిది హింసయగుచున్నది. విసుగుట, కత్తుకు పనికిరాదని ఎవరైనను చెప్పవలెను. ఒకరిని కోడి గ్రుడ్డు, సారాయి నిర్బంధముగ తినిపించుట వారి మతమును దిక్కిరించుటయగును. దక్షిణాఫ్రికాలో రవిశంకరశాస్త్రి యను నొక కుట్టవాడు సత్యాగ్రహిణి కోడిగ్రుడ్డులో నోటిలో కూరు చుండే విషయము నాకు తెలియను. అతి డిట్లు కూరినదానిని వెంటనే నడవనుచేసి నిర్దయాత్మకతలకు విసుగు కలిగించుచుండెను. మనోనిశ్చయ మిట్లుండె యిత తమ యాటలు సాగవని అధికారులు కనుగొనె. అట్లుగాను కోడిగ్రుడ్డును తినుటకు నిరాకరించినందున చిక్కిపోకుండుటయేగాక యిప్పుడు తలూ సాగాగూడ నున్నాడు. తన మతమునకు విరుద్ధముగ నుండునని తలచినట్టి కష్టపుల నొసగినప్పుడు వాని కష్టములకును నిరాధూ టముగ నావస్తువులను నిరాకరించవచ్చును. ఈలాటి పద్ధతి మన వ్యాధి కుదురవచ్చునని లేనని వైద్యముగ జెప్పవచ్చును.

మాతృభూమి పత్రిక.

మాల్వి ప్రజలకు హామీగాను నడుపుచున్న మాతృభూమి పత్రికకు ప్రభుత్వమువారు ధరావతును చెల్లించవలసిన దని కోరిరి. అపత్రక స్వాతంత్ర్యము, హైయమ వీర్యము అధికారుల కండ్లు కట్టినది. వారిలోపముల నెల్ల పత్రిక పూసగ్రుచ్చినట్లు బయట పెట్టెను. వైద్యముగ వ్రాయుకొన్నెను. నిష్కాపట్యము పనికిరాదు. ధరావతు చెల్లించననియు, ఇకమిడట కన పత్రికను వ్రాతప్రతులుగ పంపుచుండు ననియు సంపాదకుడు ప్రకటించుచున్నాడు. తన యభిప్రాయములను కాగితమునై అనుదినము అమర్చుటకు సంపాదకుడు కొంతమంది సాహ చ్యమును బొందవలయును. అగోకు వీర్యములను తయారు చేయవలసి యున్నపుడు, వార్తలను, అభిప్రాయములను తగ్గించుట కవకాశముండదు. భగవద్గీత నెవరైనను చక్కగ వ్రాసినచో నది యెప్పుటి కైనను అమృతప్రకాశము సుందరముగ నుండును. విలువయునధిక ముగనుండును. మండేమోరపత్రిక యిదిగో అలా కట్టిన కండువే అగూఢ్యముల ధరావతును కాజేసివారని బొంబయి క్రాంతి కలలో చదివితినె. కొన్నాళ్ల క్రితముగూడ అనుదినము వృద్ధి ముగుచున్న వ్రాతప్రకాశ లతో పాటు కావచ్చునను కొ నెడను. నిరాకరణపత్రిక లన్నిటినిగూడ త్రొక్కివేయదురు. అయితే యిప్పుడా, రేపా ఆనిమాత్రము ఆలోచన. అచ్చుకా కుండ చేయవచ్చునుగాని వ్రాయకుండ నెవరుచేయగలరు? కాంతినివలననే చేర్చు విషయమైన నోటిసులను వ్రాయగూడదని బిరిస్సా అధికారులు నాయకుల కుత్సనవుల బంపిరని నేను వింటిని. కాని యాలోచనలకుగాని మనోనిశ్చయమునకుగాని అభ్యంతరములుండవు. ప్రజలకు ఎవరో క్రొత్తవారో, సరిపడనివారో అచ్చుకేయించి ప్రకటించే యభిప్రాయములకన్న సత్పురుషుని వచనముని మానమే ప్రజోధము అధికముగ గలిగించును. గత మాడుమనుషులలో నవలంబించబడిన నిష్కాంతతనము తత్పరిత ఘన దేశమునందు గలిగిన ప్రజోధమును స్వయముగ జూచిన నే నిరాకరణావలంబుడును పత్రికలను అణగ ద్రొక్కినంతమాత్రమున నిరుత్సాహము చెందకుండునుగాక!

మరెకొన్ని వ్రాత పత్రికలు

అలహాబాదులోని స్వరాజ్యపత్రిక ధరావతును కాజేసి న మీదట యిప్పుడు వ్రాతప్రకాశ పచ్చుచున్నది. రామకృష్ణలాహూలే గారు సంపాదకుడు. అచ్చు, మైపు ముడిసిన తరువాత సాగనైన చేతివ్రాత క్రమముగ మూలబడిపోవుచున్నది. పత్రికలకు వ్రాతప్రతులలో తయారు చేసి వ్యాప్తిగావించినచో యాకళిపురుషధరావతును, పూర్వకాలపు వ్రాతప్రతులను చూచిన, ఎంత ఆనందముగను, ఎంతరవ్యముగను నుండును! గమతి పత్రికకుగూడ నిట్టిభాగ్యమే కలిగెను. వెల ఆణాన్నర. ఈ పత్రికపేరు 'కాంగ్రెసు' వ్రాత సాంద్ర్యములో పత్రికలలో నెల్ల 'స్వరాజ్య' పత్రిక (అలహాబాదు) మహాముచ్చటగ నుండును. ఇండియన్ డెంటుపత్రిక వ్రాత కొంచెము జలుగుగ నుండును. రోనియోనో, వైకోనో, లేక వ్రాయుటయో, లోపముతో కూడియుండవచ్చును. ఈ పత్రికాధిపతులు అమృతప్రకాశలై తమపత్రికలను నడుపుటకు సామర్థ్యమిచ్చియో, ఉచితముగనో, గట్టివారిని బాగుగ వ్రాయుటవారిని కావలసినంతమందిని యుంచుకొనవలసియుండును. ఇంకొకడ దొతకని వార్తలను, కన్పింపని యభిప్రాయములను తమవ్రాతప్రకాశలయందు ప్రకటించుటయే, యాపత్రికాధిపతుల యుద్దేశ్యముగ నుండవలెను. పత్రిక మేనేజరులు స్వయముగ నన్నిప్రతుల నొక్కచూరుచూచి బాగుగ లేనివానిని తగులబెట్టవలెను. కొలదిసినములుమాత్రమే బ్రదికిన 'సత్యాగ్రహి' యను వ్రాతప్రకాశ పూర్వకపు కాగితమున కొక వైపే యుండెనని ఈ మాడు వ్రాతప్రకాశ యధిపతులు ను తెలిసికొనట యవసరము.

ఫింఛను

ధారావద్దవాస్తవ్య డగు విషయకరావు జోషిగారి ఫింఛనును ఆవిశేయుటలో ప్రభుత్వమువారు వెనుకాడ లేదు. దోష మేమి? జోషిగారు తమదేశమును ప్రేమించుట!! భారతీయులెల్లరు జెట్టివారు. అమానుషులు. అందువలన వారి కెవరో యొకవెద్దవారుండి బుద్ధిచెప్పచుండవలెనని నర్ మైకలు ఓడ్డెయరు ఇంకను ప్రేమించున్నాడు. అతి డింకను భారతవిద్యా కంతులను నోటికి వచ్చినట్లు కారుకూతలు పలుకుచున్నాడు. జలియాన్ వాలాబాగులో తాను చేసినది తన 'విధి' యని డయరు నేకని నేటికిని తలచుచున్నాడు. వీరువురును యథాగత కారము ఫింఛను లు ను పుచ్చుకొనుచునే యున్నారు. వారిఫింఛనులను ఆపుదలచేయుటకు ఏవో ధర్మసందేహములు కొన్ని గల వని యనుచుండురు. ఈధర్మసందేహములు తొలగిన తరువాతి, మరెవరో కొన్ని కారణములను తెచ్చిపెట్టుట తటస్థమిచ్చును. చూడగా, చూడగా, ఇంగ్లీషువారి కొక 'లా' భారతీయుల కొక 'లా' గ నున్నది. భారతీయులకొక 'లా' యు, భారతీయులను బాధపెట్టువా రింకొక 'లా' యు నున్నట్లున్నది. ఒకరియొద్ద ధర్మముగనుండునది మరెయొకరియొద్ద అధర్మముగ నుండును. దేశదేశయా, ఫింఛనా అను నీరెంటిలో నేడియోనొక్కదానిని మాత్రమే మరణపరచినప్పుడు, ఫింఛను వదులకొనుచు భారతమాతయందు గల యశురాగమును వెల్లడించుచు ప్రభుత్వమువారికి జోషిగారు వైద్యముగ వ్రాసిన యోత్తరమునకు నే నభినందించుచున్నాను. జోషిగారి స్వార్థత్యాగము భారత మాతకు మరణశోభ నొసగుచున్నది. వీరికి ఒక నేత్రద్రవ్యవస్తువు సంభవించినను, భారతదేశమునకు వైతికలాభము.

రాజకీయముంతులు

నిష్పంథవిధానము దేశదిశలందు వ్యాపించుచున్నది. ఇప్పుడు ప్రభుత్వములనును ప్రజలకు ప్రదర్శించుటకొరకు యువరాజుగారికి ముందు నిష్పంథములు నడచుచున్నవి ఆయన ఇందూరు కు రానున్నారగాన నచట నున్న గవర్నరు జనరల్ గారి మంత్రి, బడిలాలు ఆర్డరులై వోటిలాలు గార్లను సంస్థానమునుండి ప్రవాసమున కంపెను. రెసిడెన్సీ ప్రదేశములో బహిరంగసభలై వ్యయ జరుగ గూడదని యుత్తరువుల గూడ హరి చేయించెను. ఈ రెసిడెన్సీలలో బ్రిటీషు భారతదేశములోవలె ప్రజాభిప్రాయ మభివృద్ధి నొందియుండక పోవచ్చును అభివృద్ధి నొందియున్నచో, నచటివాసులవిధి నిర్ణయించుటలో సందేహ మేమియు లేదు. వారికి ఏర్పాటులు బాగుగా నుండి, దౌర్జన్యరహితవాతావరణము నిలుపగల రను వైద్యమున్నచో ఆజ్ఞలనుల్లంఘించి సభలుజరిపి, ప్రవాసములు

జిత్తులు కలుగుపడుమున ననుభవించవలెను. ప్రవాసమున కంప బడువారు తిరిగి దేశమునకు పోయి యాధిస్థ్యముజడవలెను.

కతివాడునుండినుండ నిదేమాదిరి వార్త లేతెంచుచున్నది. కతివాడు సంస్థానాధీశులు గవర్నరుగారికి రాజకీయములకు సంబంధించక పోయినను వ్యవహారముతో కూడుకొనిన పికారుల నేర్పాటు చేసిరట. సంస్థానపౌరులకు కోపము వచ్చినది- గవర్నరు నచ్చెననికాదు ఇట్టివ్రాత మనవరముగ చేయుచున్నందున కోపముకచ్చినది. బహుశః, గవర్నరుగూడ వీని నానందింపకపోవచ్చును- ఈయధికారులందరికి తమాషా లేదుకు? వాస్తాన మున ములలో నున్న పుష్పడు వారి కిట్టి తమాషాలు లేననియో? వారిలో కొంతమంది కీతమాషలే మహా కార్యమగుచున్నది. ఈప్రభుత్వములకద్ద సేపక్షమువారును స్వభావసిద్ధముగ నడుచుకొనబాలరు. చేత నయినంత యండము లలంకరించుకొని మర్యాదలు చూపుకొనవలెను. అధికారతెగ కార్యములందు కలిసికొనినను, గడిగ నధికారీత్యా సంచరింపవలెను. ఇట్టిసిద్ధిలో నీ తమాషాలన్నియు, కట్టివెట్టి యాగమనములు అవసరమయిన పనులకు మాత్రము జరిపియెడల చాలా కాలమును ధనమును కలిగినద్యుత- ఇదియు నుగాక కాకాహారలైన కతివాడుప్రజలకు పికారు లగవ్యాము కొలుపుచున్నది- కతివాడుప్రజలు నోరుమెదల్పకపోయినను ఈపికారులలో జరుగు నిరుపయోగమైన జీవనావృత్తి కనమృతి జూకవీలులేదు- క్రూరమృగములను పట్టుకొనక పూర్వము కొన్ని రోజులు దురదృష్టపు మేకలను బలియాయనలసియుండునని నేను వినుచున్నాను- పికారుచేయువాని కెంతమాత్ర మపాయము లేకుండ దురదృష్టపు జంతువుల ప్రాణము తీయుట జూడప్రస్తుత ప్రభుత్వవిధానమునలే నున్నది- ప్రభుత్వమువారి కెంతమాత్రము నష్టములేకుండ ప్రజల పేటాడి యానందించుచున్నారు గదా- ఇట్టిదానిలో తమాషా యెంతమాత్రములేదు- ఈవిధానము లో మోజును చెప్పిరితిని అపకాకి తగినయధికారము చేయుటకాదు- రాళ్లతో కొట్టినవారివై తుకాటలు కాల్చుట, దెబ్బ కొట్టినవారి ప్రాణము తీయుట, పేటాడువాని కపాయములేనప్పుడది పేటాడు, కటికితనము కతివాడులోని బ్రిటీషుగుర్తి ప్రజలు సంస్థానాధీశుల వైక్యకుల నిగ్గించుటను గూడ సహింపబాలకపోయెను. కాన ఒహిరంగసభలు చేయగూడదని యాజ్ఞాపించి మణిలాలుకొతారి, మాన్యుకులాలు రావిజాభాయిమెహతా గార్ల నరస్తుచేసెనట.

సంస్థానములో కట్టిచర్యలన్నియు క్రొత్తపద్ధతు లయి యున్నవి. అహింసాపదము బ్రిటీషురాజ్యములో నెంతయవసరమో సంస్థానములలోగూడనంతలేయవలయును. ఇంతేకాక సంస్థాన పౌరులు బ్రిటీషుపౌరులయనసహాయోద్యమమున కెంతమాత్రపు యాటంకములను కల్పింపగూడదు. వారు తమకష్టముల నివారించుకొనుటకుగాను పోరాడవచ్చునుగాని స్థితి మిరివచ్చినగాని తీక్షణమయిన యసహాయోద్యమవిధాన మకలంబింపగూడదు. అప్పుడుగూడ ప్రజాభిప్రాయమును కూడగట్టుకొని నడువవలెను సంస్థానాధీశులు చేయునదేమియులేదని యచటిపౌరులు నిరాశ చేసికొనుటకు వీలులేదు. ప్రజాభిప్రాయము నేర్పాటుచేసి యాందోళనము చేయవలెను. అసహాయోద్యమము ప్రారంభమయిన వెనుకనే కాంగ్రెసు యువ యోగరారి యయిన వని కొందలు చెప్పుగా వింటున్నాను. ఇది కుద్ధ పొరబాటు. కాంగ్రెసు అందోళనమే యసహాయోద్యమమునకు దారి చూపినది. అసహాయోద్యమము పూర్వపు కాంగ్రెసు అందోళనకు తగిన ట్టువ్వనించినది. ప్రజల కష్టములను బయటపెట్టి యాందోళన చేయుటకు కాంగ్రెసు యెల్లప్పుడును సహాయము చేయుచుండెను. ప్రజల బలబలములను నిర్ణయించుటకు కాంగ్రెసు ఎల్లప్పుడు వాధారముగ నుండెడిది. సంస్థానములలోని పౌరులు గూడ తమ కాంగ్రెసులు, కాన్ఫరెన్సులు యేర్పాటులు చేసికొనవలెను. జాతీయమహాసభ ననుకరింపవలెనని యిత్నింపక భేదముగ నే యేర్పాటు చేసికొనవలెను. పెద్దకాంగ్రెసు చేసిన పొరపాటులనుండి వారు కొంత గ్రహింపవచ్చును గాన ప్రభుమంత్రులు మంతయు కొందవలెను. అతిశయోక్తి లేకుండ కష్టములను వెల్లడి చేయుటయే కొంతభునకార్యము. దుర్మార్గమునలేనే, కష్టము గూడ రహస్యముగనున్నయెడల వ్యతిరేకమును, మోటురుకు రాగానే యవియంత మొందును. కావున జాతీయమహాసభలో వారుతమసభలను కలిపివేయక యేర్పాటులు చేసికొని క్రమముగ కష్టముల తొలగించుట కాందోళన సలుపవలెను. సంస్థానపౌరులు తమసంస్థాన బహిర్గతప్రదేశములందు కాంగ్రెసుకొరకు పనిచేయవచ్చు. ఇట్లు నేకులు చేయుచున్నారు.

వంగేశమునుండి హెచ్చరిక

వంగేశమున నాకొక స్నేహితుడున్నాడు. చాల కాలమునుండి పరిశుచయబడిన దేశముననున్నాడు. అపరాధము సమీపమున నున్నప్పుడాయన నన్నెల్లప్పుడు హెచ్చరించుచుండును. ఇప్పుడు జనులందరు పన్నుల నిరాకరించుట కూడదని ఆయన చెప్పుచున్నాడు. చాలమంది నాయకులు జైలులోనున్నారు. గాన వంగేశములో కొన్నియనాలోచనలు జరుగు నని తోచుచున్నది. నేను మొత్తమునుకొనుటలేదు గాని కొంతనిలవ బెట్టు నాయకులందరు కొంతకి భంగము కలిగింతురని పొటబడి ప్రభుత్వమువారు తెలివి తక్కువగ నరెట్టుచేసిరని చెప్పక వీలులేదు. ప్రభుత్వమువారు దౌర్జన్యమును ప్రేమించుచున్నారా? వారందరు దేశమునంతను దౌర్జన్యమునకు తయారుచేయుట యందే నిమగ్నులయి యున్నట్లున్నది. దీనికిగూడ నేను మొత్తము పెట్టుకొనుట లేదు. మనలో చాలమంది యిది యంతయు జరుగునని యెదురు చూచుచునే యుంటిమిగాని దౌర్జన్యము లిగిపట్టి ముందుకు నడువవలెనని నిర్ణయించుకొంటిమి. ఈగోజుల వలననే అప్పుడుగూడ దైవము నే నమ్మితిమి.

అయితే తలపని తలంపుగ నెట్టి విషయమిదియు రాకుండ జేయుటకు తగిన జాగ్రత్తలన్నియు జేయవలెను. కావుననే నేను తలపెట్టినది కొనసాగి జయమందువరకు నితరప్రాంతములం దెచ్చుటను ప్రారంభింపగూడదని చెప్పుచున్నాను. వంగేశము చాల చేసియున్నది. అధ్యుతకార్యములు చేసినది. బాధపడినది, పడుచున్నది. కోపము లిగిపట్టుకొనియున్నారు. వంగేశ నాయకులందరు సరిదిద్దముగ నుండవలెనుగాని క్రొత్తవర్గ యేమియు తీసికొనకదని హెచ్చరించు చున్నారు. వాక్యాన్విత్యమును సుభుక్త్యాన్విత్యమును నిలవబెట్టికొనుట కవసరమయిన దంతయు జేయవచ్చును. కాని సమస్తీకానశిల్లంపునము పన్నుల నిరాకరణను ప్రారంభించుటకు యదనరాలేదు. ప్రస్తుతస్థితికి కన్ను లిప్పించుటచేత వంగీయులు గొప్పకీడు మందుటకు వీలయ్యును.

ఆప్తగను రాయబారి లాహోరులో నాగుట లండనునగరమునకు వెళ్లుచున్న ఆప్తగనరాయబారి సర్దారు మహమ్మదు అబ్దులు హాజీఖానుగారును కల్లులు యిస్తాము ఖానుగారును 5 వ తేదీ సాయంత్రము లాహోరున మదాగా లాహోరు మహమ్మదీయ నాయకులు రైలుస్టేషనుకు వెళ్లి వారిని కోరుటచే వారు లాహోరులో నాగిరి.

రెడ్డిజన సంఘము:— ఈసంఘ కార్యదర్శియు కోకాధికారియు జేమన జయంతిచందాలక్రింద వనపర్తియండి ఆర్. లక్ష్మీకాంతరెడ్డిగారు 20 కూపాయలను కొండపేరునుండి ఏ. రామకృష్ణారెడ్డిగారు 20.12-1 రూపాయలను దిగువపాడు నుండి కే. మద్దితేజిరెడ్డిగారు 4-2-0 ను యిచ్చి రని జెలుపుచున్నారు.

ఒక సవరణ:— గత నివృత్తికొండ 5 వ తేదీలో పోర్టు మొంటు బార్నికెట్టు ప్రకటనలందుకు గలకీగారు చెంగన్నెట్టు జిల్లా డిప్యూటీ కలెక్టరుగ నియమింపబడినటువలె బహుల దిస్ట్రిక్టు కలెక్టరుగ నియమింపబడి రనియు, హెచ్. ఎ. బి. వర్మనుగారు గుంటూరు డిస్ట్రిక్టు కలెక్టరుగ నియమింపబడిరనియు జరుగవలయును.

యం. బి. బి. యస్., యల్. యం. యస్. పరిశులు:— చట్టముల మాట్లాడు:— జేనలు ఆస్పత్రిలో మానుకెలు బెడ్స్ పేషెంట్లు డిపార్టుమెంటులో విద్యార్థులు పనిచేయుకొనుట 5 వ సంవత్సరం కొరకులోగాక నాల్గవంపు రమునకు మార్పు జేయుటకును, మెట్రిక్యులే ఆనవత్రిలో 20 కేసులలో యంతసానిపనిజేయుటకును నెనెయివారు చేసినతీర్మానమును ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించి యామార్పులు 1923 ఏప్రిలు పరీక్షనుండి అమలులో బెట్టుట కంగీకరించిరి.

31 శ్రీ యస్ రత్న వేలు శెట్టిగారు:— బెట్టుఅందు కంపెనీ నుబాసి అగు రావుబహదరు యస్. రత్న వేలు శెట్టిగారు బుధవారం సాయంత్రము 4 గంటలకు మరణించిరి. వీరు మహాదాతలు. బీదలకొరకు ఎన్నియోధ్యములు వీరు చేసియుండిరి. శ్రేష్ఠత్రములందు కొన్నిచోట్ల వీరు సత్తములు కట్టియున్నారు. వీరు బాతుల నభివృద్ధిపరుచుటకు ఉచితపరమందిరములు సాతకాలలు స్థాపించియుండిరి. వీరు బాలరకు బాలికలకు కొన్ని పాఠశాలలను కూడా స్థాపించివారు. వీరి మరణమునకు చెన్న ప్రెస్ బీదలకు గొప్పప్రముఖలిగినదని చెప్పవచ్చును. వీరి కుటుంబమునాగి మహమ్మదుగారు గారుగారుగారు

మహమ్మదీయులతో సమాధానము

బిటను విప్లవము

'నియర్ యూథ్' పత్రిక కమాండర్ కెన్వర్దిగారు తురుష్క సమస్యను గూర్చి వ్రాసిన యొకరిదిలేఖను ప్రచురించుచున్నది. అయ్యా, బిటనులోను, వాషింగ్టనులోను ముఖ్యములగు అవసరములైన పనులందుటంబట్టి బిటను ప్రజలును, రాజకీయ వేత్తలును, ముఖ్యముగ వ్యాపారము జేయువారును సన్నిహిత ప్రాంత్యదేశసమస్యనుగూర్చి ఉపేక్షాభావముతో నున్నారు. బిటను సామ్రాజ్యమునకును, టర్కీకిని గల సంబంధములును ఆ సంబంధములవలన 12 కోట్ల మహమ్మదీయ సాలితులకు గల్గు విఘాతమున్ను, యిందువలన వర్తకము, పనివారలు పనిలేక యుండుటవై గల ఫలితమునున్న ముఖ్యమైన విషయములు.

ఇప్పుడు లాయడు బార్నిగారు కాన్సు సమాజేశములో వర్తకము మరల బాగుగ సాగివచ్చి గావలయు నన్ను, రుహ్య, పోలీసు, ఆస్ట్రేలియా మున్నగు దేశములకు సంబంధించిన పనియేమియు జేయలేకున్నను, ఒక్కకలం గీతతో బిటను వ్యాపారమును ప్రారంభింప జేసి వివిధములగు విప్లవ బోలగింపవచ్చును. ఇదియంతయు తురుష్క దేశము యెడగల రాజకీయ విధానమును మార్పుజేయుటతో జరుగును. తురుష్క రెవెన్యూను హ్యూమన్ యూక్లముగ మనవై యుద్ధమునకు దిగజేయ- ఎన్నియో సంకతులనుండి మన దేశమునకును తురుష్క సామ్రాజ్యమునకును పరంపరనచ్చు సంబంధము రెన్నియోగలవు. ఆసియామైనను గొప్పదేశము. ఆదేశముతో హ్యూమన్ వ్యాపారము యంతో యెక్కువగ జేసియుంటిమి. ముఖ్యముగ బట్టలవ్యాపారము బాగుగ సాగుచుండెడిది. వర్తకవాణిజ్యములు ముందు పున:ప్రారంభించుటకు అవకాశములు మంచివి గలవు. ఆ భూమి మిగుల సారవంతమైనది. వలయునన్ని ఖనిజములు గలవు. తురుష్క కాపువారలు పాటుబడి పనిజేయువారు, కాంతవంతులు. వివేకవంతులు. కొలదివర్షములనుండి జరుగుచున్న సంగతులకెమి, యాప్రాంతములలో యింగ్లీషువారికి గొప్పగౌరవముగలదు. ఇటులండ గ్రుడ్డితనముగ మొండిపట్టుతో ప్రస్తుతపుకొలెదన్న ప్రభుత్వమువారు, గ్రీసుదేశములు ఏషియామైన యుట వంశపారంపర్య యున్న శత్రువుల వివాదము జేయుచాడిలో వారికి ఈతనిచ్చుచున్నారు. ఇందువలన సాధారణ పరిస్థితులలో ప్రభుత్వము వివాద మయ్యెడిదే. ఈయంధ్రము గ్రీకులకు జాతీయతసంబంధమైనది. ఈగోజులలో నిట్టియుద్ధమును ప్రపంచము సహించజాలదు. వారు కలహమారంభము జేసిరి. ఘోరముగ అజయమందిరి. అయినను మనము వారికి బహిరంగముగను రహస్యముగను సహాయము జేయుచు యాభూతసంగ్రామములో తోడ్పడితిమి.

గ్రీకునేనటు గావించిన ఘోరములను స్వతంత్ర ప్రేక్షకులు వర్ణించిరి. తురుష్కలు ఘోర హత్యల గావించిన భయావహములో గ్రీకు లానర్విన దురంతులను మించిపోవు. ఇప్పుడు గ్రీకులు తుదకు ఓడిపోయిరి.

ప్రాన్సు యెప్పుడును గ్రీసు సామ్రాజ్యమునకు సాయము జేయుట కిష్టపడియుండలేదు. అందునియే తురుష్క ప్రభుత్వముతో సంధిజేసికొనుటకు తొందరపడి పనిపెట్టెను. ప్రపంచములో ప్రాన్సు రెండవ మహమ్మదీయ సామ్రాజ్యము. మనది మొదటిది. మనదీర్ధరకును కలెక్టరుతో అనుకూలముగనుండి తురుష్కలను న్యాయముగ జూచుట ముఖ్యపరమము. ఇంతవరకు ఆసియామైన విషయము. మనకక్కడ వ్యాపారము నష్టమగుచున్నది. ధనశక్తి మరుచున్నది. ఇందువలన బిటనులో కార్యములు పనిజేయుచున్నారు.

అయితే యిండియా మాటయేమి? టర్కీతో మనకు గల సంబంధము వలన అచట భక్తియుతులగు మహమ్మదీయులలో విరోధభావము ప్రచురినది. ఇండియాలో 9 కోట్లకు ది మహమ్మదీయసేవలకు లున్నారు. ఇదిగలలో వారు హిందూజాతివాదులకు విరోధముగ శ్రేష్ఠీయరాజ్యమువై రాజకీయ బలము నిచ్చుచుండెడివారు. ఇప్పుడు మనము గ్రీకులకు అందిచ్చుట వలన, టర్కీ వై మనకుల యుద్ధము వలనను అటు మహమ్మదీయులు గాంధీ:కులైరి (బిటనుభూతిదేశ చార్జిములో విప్పటికి చెందుతలవాదును మనకు విధియు నున్నారు. తత్ఫలితముగ సహాయనిరాకరణమున్ను, బిటను కస్తువుల బహిష్కారమున్ను, ఆకాంతియు, అల్లరియు: వచ్చినవి. ఇదియెక్కువాయెనేని అధికముగ నైస్యముల నుండుటకు ఖచ్చితముగ వరును

ఈ కారణముచేతనే యావత్ప్రాంతము మొగసాటుయూలోను మన కార్యము చాల ముష్కరమైనది. టర్కీ యెడల కార్య విధానము ప్రార్థిక మార్పుజేయవలయును. లాయడు బార్నిగారును వారి సమాలోచకులును ఒకతూరి తా మిదివరకు జెప్పి మాటల సుపసంగించుకొని, యిది వరకుజేసిన తప్పును ఒప్పుకొనిరేని, ఆఒక్క-పనివలన, యెన్నెన్నియో సభలు గావించి ఉపన్యాసముల నిచ్చి యిప్పటినుండి చచ్చేవరకు జేయు పనుల కన్న యాదేశములో పనివారలకు పని లేకుండుట లోపది బాగుపడుటకు యెక్కువ సాయము చేయుటయగును.

జె. యం. కెన్వర్ది,

ఇండియను బ్యాంకు

సాంవత్సరిక సమావేశము

ఈనెల 4 వ తేదీ సాయంత్రము 4-30 గంటలకు ఇండియను బ్యాంకు భవనములందు బ్యాంకు వాటాదారుల పదునైన సామాన్యసమావేశము జరిగెను. బి. ఎ. బి. కె. ఎల్. లక్ష్మణు చెట్టియారుగా రధ్యక్షతవహించిరి. 1921 సం॥ డిసెంబరు 31-వ తేదీతో ఆంధ్రమై న బ్యాంకుయొక్క సంవత్సరనివేదిక సభ్యులంగీకరించుటచే చదున నవునరము లేకపోయెను. తరువాత సగ్రాసనాధిపతిగారు తమిళమునం దుపన్యసించుచు నిట్లు నుడిచిరి.

ఇంతవరకును బ్యాంకు సామాన్యసమావేశమున సభాచర్య ఆంగ్లభాషయందు జరుపుట యాచారమై యున్నది. కాని నా కాంగ్లభాష బాగుగ బెలియుదు- ఇది మాకు బెలిసిన విషయమే-ఇంతకు పూర్వసమావేశములం దద్యక్షులు ఆందరును బ్యాంకు డైరెక్టరులలోనివారే నేను దిప్ప మిగిలినవారందరును ఇది వరకొకపర్యాయముఅధ్యక్షులై యుండిరి అందుచే నన్నీ పర్యాయ మధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనియుండవచ్చును. ఈబ్యాంకువాటాదారు విశేషమునుండి కిమిగులు- అందుచే సభాచర్యను తమిళమున జరుపుట యుక్తము-

మనబ్యాంకు డైరెక్టరులలో నొకరగు రా. సా. ముత్తయ్య శెట్టియారుగారు 50 బిరుదును పొందినందులకు వారిని మన మభినందింపవలెను.

బ్యాంకు యొక్క ఆదాయ క్షయ నిలువ లెక్కలు మీకు ఈయబడినవి. వారిని గురించి కొంచెము నుడువుట ఆచారము.

1920 సం॥న కంటే గత వత్సరమున బ్యాంకు మూలధనముమొత్తము అభివృద్ధి నొందెను. 1920 సం॥న వ్యాపారమున నున్న మూలధనము (నర్మింకుకాపెట్టులు) 75 లక్షలు మాత్రమే- గతవత్సర మీమొత్తము కోటిరూప్యముల వరకును ప్రాకెను. మూలధనముతోపాటు సరయైన లాభములు గన్నించుటలేదని యనవచ్చును. కాని డైరెక్టరులు కారణములబెల్లిచి.

ఈతూరి వాటాల అధిక విలువవలన వచ్చిన దానిలో 250-0-0 రూపాయలును రిజర్వు ఫండు నందు జేప్పవలసి. బ్యాంకు వ్యవహారము ఎన్నిదికలను సంస్కృతికముగ సభివృద్ధిపరచుచున్నది. గతవత్సరమువలెనే ఈ వత్సరముగూడ 10 1/2 చొప్పున లాభములు పంచివెట్టవలెనని డైరెక్టరు తీర్మానించిరి బ్యాంకువారు 12 0/0 చొప్పున లాభమును పంచివెట్టగలరు. కాని డైరెక్టరు ముందుజాగ్రత్తగ వ్యవహారముల జరుపవలెనని తీర్మానించిరి- ఇందులకు మీ రందరును ఆమోదింపదలసి యొకదన.

మనబ్యాంకునకు కొచ్చినందుగలకాఖ చాలయభివృద్ధిని గన్నవచ్చుచున్నది. మహారాజుగారును దివానుగారును సానుభూతితో నుండిరి. ఇకరసంస్థాములుగూడ మనయెడల నిట్టి సానుభూతినే గన్నరచెదరని నమ్ముచున్నాము.

మన కార్యదర్శిగారును ఉద్యోగులును బ్యాంకువ్యవహారములందు చాలనుత్యాహము గన్నుచుచున్నారు. బ్యాంకు యొక్కజయమునకు వీరు చాల దోడ్పడుచుండిరి-

తరువాత సగ్రాసనాధిపతిచే నివేదిక నామోదించుచు తీర్మానము ప్రతిపాదించబడెను. తీర్మాన మేకగ్రీరముగ సంగీకరింపబడెను.

టి. రామచంద్రకన్యరు, నానాయకరాసుగిరగారు గారు 250 బ్యాంకు డైరెక్టరుగ ఎన్నుకొనబడిరి. ఎం.కె. దండికరు, టి. సి. రామచంద్రగారు 1922 సం॥న బ్యాంకు ఆడిట్లగు నెన్నుకొనబడిరి. ఈక్రింది తీర్మానము తరువాత సంగీకరింపబడెను:—

పంచిపెట్టుటకుగాను నిర్ణయింపబడిన 18964-1899 రూప్యములలో 20000 క్రొత్తవాటాదారులను 1921 సం॥ డిసెంబరు 31 వ తేదీతో ఆంధ్రమయ్యే అర్థవత్సరమునకును 9 0/0 వంటున ఓడ్డి ఈయవలెను. ఇందులకు 40000 రూప్యము లగును. దీనిని 1922 సం॥ ఏప్రిలకి 4 తేదీన గాని తరువాత ఆతేదీకి గలవై వాటాగ్రాకుగాని ఈయవలెను. మిగిలిన మొత్తము నీకింది విధముగా వెచ్చింపవలెను.

పై 20000 వాటాలకును గతవత్సరమునకు ఈయవలెనని బోనసు 1 1/2 0/0 చొప్పున రు. 15000 ను, రిజర్వుఫండునందు జేర్చుటకు రు. 25000 ను కంటింజెంటు ఫండునందు జేర్చుటకు 10000, ఉద్యోగులకు బోనసుక్రింద రు. 6466-12-0 ను. బ్యాంకు ఆచరణకు మార్పుటకు రు. 5000 ను, నిలువకింద 23988-1-9 ను, వెచ్చింపవలెను. అప్పుడునికి వందనముతో

ఆంధ్ర పత్రిక

1922-వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 10-వ తేది

శుక్రవారము

పార్లమెంటు సభ :

హిందూ దేశము

పార్లమెంటు సభ ప్రారంభమైనది, జార్జి సార్వభౌము లిచ్చిన యుపన్యాసము రెండు హిందూ దేశమును గూర్చిన ముచ్చటయే గనుపించలేదని, నిన్నటి దినము తెలిపి యుంటిమి. సర్ జొనాల్సు మెక్లీనుగారు ఈ సంగతిని కని పెట్టిరి. ఈజిప్టు, హిందూ దేశ సమస్యల గూర్చి చర్చ జరుపుట కివకాశ మొసగవలయు నని, వీరు కామన్సు సభలో గోరిరి. ప్రభుత్వ సభలో కూడ ప్రభుత్వ గారు ప్రసంగించుచు సార్వభౌముని యుపన్యాసము ఇండియా, ఈజిప్టు సమస్యల గూర్చి మానము చాల్చుచున్నదని తెలిపిరి. హిందూ దేశ స్థితి, దేశమునందు ఆత్మీయతనుగూ వ్యాకులము లిగించుచున్న దని, కూడ ప్రభుత్వ గారు పలికిరి. ప్రధానమంత్రి యగు లాయడు జార్జి గారు, మెక్లీను గారి సూచనకు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, సార్వభౌముని యుపన్యాసమునకు సవరణను ప్రతిపాదించుచో, హిందూ దేశ వ్యవహారము గూర్చి రెండు పార్లమెంటు సమాచారమును ప్రభుత్వము వారు తెలిపెదరని, నుడివిరి. సార్వభౌమునికి సలహా వచ్చెడి మంత్రులు, ముఖ్య వారితో హిందూ దేశ సమస్య గూర్చి ఏల తెలుపలేదో గోచరింపకున్నది. సార్వభౌముని ప్రసంగమునకు సవరణను ప్రతిపాదించుట సామాన్యముగ జరుగదు. అట్టి యవసరము ఈ సమయమున కలుగుటకు, మంత్రుల ముఖ్య భావమే కారణమై యుండవచ్చును. హిందూ దేశ సమస్యను వారంతముఖ్యము గాదని భావించిరేమో తెలియదు. ఇర్రెండు సమస్యను పరిష్కరించుటతో నలసి సాలసి, వీరు హిందూ దేశ సమస్యనుగూర్చి యోచింపలేదేమో తెలియకున్నది. వివరకయినను, లాయడు జార్జి గారు అనుగ్రహించుట మీరే. 14-వ తేది నుంగ, వారమునాడు, హిందూ దేశమును గూర్చిన సవరణను సార్వభౌము ని యుపన్యాసమునకు చేర్చవలయు నను ప్రతిపాదన కావించబడునని, ఆస్తిను ఛోబ్లెనుగారు లాయడు జార్జి గారి ప్రసంగానంతరము, పార్లమెంటు సభలో వెల్లడి చేసిరి.

అనాడు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు దెలిపెడి సమాచారమును, అందుపై జరిగెడి చర్చయు ఏ దీక్షన నుండునోయని విషయముకూడ గలుగు సమాజము. రూటరు తంతివార్తలబట్టి, పార్లమెంటు సభలో కొందరు సభ్యులు హిందూ దేశముగూర్చి అవ్యక్త ప్రసంగముల గావించిరి, గ్రహింపవచ్చును. బ్రిటిషు జనరలు ఛేబ్రాఫ్టుగారు ముచ్చటించుచు, ఇర్రెండులో నిడివర కెన్నడును గనుపించని యుపక్రమము నేను హిందూ దేశము రెండు గలదనియు, ప్రభుత్వమువారికిని గాంధీని సమావేశముజరుగుట యాగి పోయినచో వ్యవహారము కుదుటబడుననియు, ప్రభుత్వము వారు హిందూ దేశమును దృఢముగ పాఠించవలయు ననియు హెచ్చరించిరి. అట్టి సమావేశము లిటీవల జరుగలేదనియు, ఇకముందు జరుగుననెడి యాశ లేదనియు ఛేబ్రాఫ్టుగారికి తెలిసినయెడల,

వారికి సంతోషము జనింపవచ్చును. ఇట్టి సభ్యులకు, దండన ప్రయోగము తప్ప మరియొక మార్గము తెలియదు. సమాధానపద్ధతి వారి కేమాత్రము రుచింపదు. కలనల్ జాక్ వార్డు అను సభ్యులు, బ్రిటిషు వారి సంస్థలను హిందూ దేశముపై జొప్పించుటకు ప్రభుత్వ కార్యదర్శి ప్రయత్నించుటచే, ఇట్టి యనర్థములు వాటిల్లుచున్నట్లు ఆభిప్రాయపడిరి. భారత వర్షమునం దెంతకాల మయినను నిరంకుశ పరిపాలనమే కొనసాగుచుండవలె నని, వీరి యుద్దేశము. వార్డుగారు భీతిల్ల నక్కరలేదు. సంస్కరణములకు పూర్వపు పరిస్థితులకును, పిమ్మట పరిస్థితులకును విశేష భేదము లేదని వీరు ఎంచవచ్చును. నిరంకుశ పరిపాలనము కనుకటికన్న గూడ తీవ్రముగ కొనసాగుచున్నదని, సందర్భములు దెలుపుచునే యున్నవి. సంస్కరణములమాలమున, జన్మ స్వాతంత్ర్యరక్షణము చేయాలేదు. స్వేచ్ఛ గ మాటలాడుటకుగాని, ప్రాయుటకుగాని, అవకాశము కలుగుటలేదు. ఇంకను నెక్కుడు నిర్బంధములను విధించినచో, హిందూ దేశ సమస్య పరిష్కార మగునని తెలుపుటకన్న వ్యర్థవాద మింకొక టుండబోదు. ఇట్టి మార్గమునలన, పాలకులకును, పాలితులకును ఇంకను ఎక్కుడు నెడబాటు గలుగుట దప్ప, వేరులాభ మేమియు సిద్ధింపదనుట తథ్యము.

కాపైను హాకింగుగారు, హిందూ దేశమున వేల్పు యువరాజుగారి పర్యటనమును గూర్చి ముచ్చటించుచు, యువరాజుగారు భారతీయుల హృదయమును ఆకర్షించగలిగిరినియు, పర్యటనమును విజయముగ భావింపవచ్చుననియు, యువరాజుగారు శాంతిదూత యనియు, ఆశాంతిని ఆల్లరులను హాగొట్టుటలో వారిని మించినవారు లేరనియు, బలికిరి. కాపైను ఇవాన్సుగారు గూడ ఈ ధోరణినే ప్రసంగించుచు, యువరాజు పర్యటనము ఆవిశ్వాసమును పోగొట్టు ననియు, హిందూ దేశమునకును, ఆంగ్ల దేశమునకును సుహృద్భావమును పురికొల్పుననియు బలికిరి. వేల్పు యువరాజు పర్యటన లాభము గూర్చి నిజసందిర్భములను గ్రహింపని పార్లమెంటు సభ్యులు ఈరీతిని నెట్టి యతిశయోక్తుల నయినను బలుకవచ్చును. కాని, ఇందువలన, ఇంగ్లండునకుగాని, ఇండియాకుగాని లాభ మేమయిన గలదా? యువరాజు పర్యటన మీ సమయమున జరుగుట, హిందూ దేశమున కేమాత్రము ఇష్టము లేదని, వివిధ రాష్ట్రములందు జరిగిన హఠాత్ భయ సాక్ష్యములు. హిందూ దేశము మిగుల కష్టదశలో నున్నది. ప్రజలకోర్కెలు తృప్తికరింపబడినవి. వారి స్వాతంత్ర్యము ఆరికట్టబడినది. తమ దృఢవాంఛలు నెరవేరువరకు, వారు తమ కార్యదీక్షను విడనాడరు. ఆధికారవర్గ ప్రతిష్ఠ నినుమడింపజేసి యువరాజు పర్యటనపు ఏర్పాటునకు వారందుచే సన్నుతంపలేదు. ఆధికారవర్గపు ఆహ్వానమునందు వారు పాల్గొనలేదు. ఇందుకు గినిసి ఆధికారులు ప్రజలపై నెక్కుడు నిర్బంధములను ప్రయోగించిరి. తీవ్రనిర్బంధ ప్రయోగమునలన, ప్రజలలో నశాంతి చెచ్చువెరిగింది. దేశస్థితి యిటు లుండ, యువరాజు పర్యటనము భారతీయుల హృదయములను ఆకర్షించె ననియు, ఆశాంతి కిడి విరుగుడుగ నుండె ననియు, హిందూ దేశమునకు ఆంగ్ల దేశమునకును సుహృద్భావము ఇందుమూలమున బలపడుననియు బలుకుచు, పార్లమెంటు సభ్యులు తమను తాము పంచన జేసికొనుటవలన ప్రయోజన మేమాత్రముండదు.

రాజోపు మంగళవారమునాడు పార్లమెంటు సభలో హిందూ దేశ వ్యవహారము విషయమై జరిగెడి చర్చవలన విశేషలాభ ముండునని తోచదు. బ్రిటిషు ప్రభుత్వాభిప్రాయము స్పష్టముగ దెలియ

టకు మాత్రము వీలుండును. పార్లమెంటు సభపై నను, బ్రిటిషు మంత్రులపైనను దృష్టి నిగుడించి యున్నవారికి, నిజము గోచరింపగలదు. డిల్లీ నగరము నందు, వేల్పు యువరాజు గారు ఏతెంచునపుడు నిర్బంధ శాసనములను తొలగించునట్లును, రాజకీయ నిర్బంధితులను విడుదల చేయునట్లును, ప్రకటించెద రని సంధ్యవర్తమాన పత్రిక ప్రకటించిన వార్త నిజ మగుచో, యువరాజు పర్యటనము కొంత వడియెనను ఫలప్రద మగును. కాని, కామన్సు సభలో జరిగిన ప్రసంగములందు అట్టి సూచన యెనను కనుపించలేదు. తుదకు వ్యవహార మెటుల పరిణమించినను, భారతీయులు పార్లమెంటు సభ వారి యనుగ్రహముపైగాని, బ్రిటిషు ప్రజల దయ మీదగాని, ఆధారపడియుండలేదు. వారు స్వశక్తిని ముఖ్యముగ నమ్మకొనియున్నారు. దానిని బలపరుచుటకే తమ ప్రయత్నముల శన్నిటిని కేంద్రీకరించుచున్నారు. అందుచేతనే వెనుకటివలె విదేశీ శక్తులతో ప్రచారముగావించుటలేదు. విదేశీ పత్రికలు, ఎటుల వ్యాఖ్యానము చేయునో యని, వీరు ఆతురము జూపుట లేదు. నేషను పత్రిక నంటి లిబరలు పత్రిక సయితము, గాంధీ మహాత్ముని ప్రవాసమును ఆమోదించుచున్నను, భారతీయులు కలవరపడలేదు. హిందూ దేశముగూర్చి సరి యగు వార్తలను విదేశీయులకు పంపుటకు, కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీవా రంగీకరించుచున్నారు. కాని అక్కడ జేరి ప్రచారము సలుపుటకు మహాత్ముడు ఇచ్చగింపడు. ఇట్టి ప్రచారములకన్న, తమను ప్రవాసమునగాని, డిల్లీ నగరగాని, జాతీయోద్యమమునకు ఆధికలాభముండునని గాంధీ మహాత్ముడు బొంబాయి క్రానికలు పత్రికా పత్రికినితో తెలిపియుండెను. అప్పుడు ప్రపంచదృష్టియంతయు హిందూ దేశముపై నిలిచియుండు నని మహాత్ముడు దెలుపుచున్నాడు.

భారతీయుల త్యాగమునలననే, హిందూ దేశ సమస్యను గూర్చి ప్రపంచమునకు సస్యము గోచరించు నని, మహాత్ముని దృఢాభిప్రాయము. దక్షిణాఫ్రికాలో భారతీయుల కష్టముల గూర్చి, గాంధీ మహాత్ముడు ముందుగ ప్రకటించలేదు. భారతీయులకన్న త్యాగము చూప మొదలిడిన పిమ్మటనే, ప్రపంచదృష్టి వారివంకకు దిరిగెను. ఇటులనే, హిందూ దేశమునందు గూడ త్యాగము విస్తరించి నపుడే, పార్లమెంటు సభ్యులు గాని, తదితరులు గాని, హిందూ దేశ సమస్యను పరిష్కరింపక తప్పదని గ్రహించెదరు. భారతీయు లందుచే, పార్లమెంటు సభవారి నిర్ణయ మేమగునో యని నిరీక్షింపబోరు. వారు తమ విధ్యుక్తమును నిర్వహించునెడల, పార్లమెంటు సభవారు హైందవసమస్యను తప్పక పరిష్కరింపవలసివచ్చును అప్పుడు వెనుకాడుటకు వీలుండును. ఏ పక్షమువారధికారము వహించినను, వెలగొంద వ స స క ము లేదు. ఇర్రెండు వ్యవహార నిర్ణయమునకు ప్రజల ప్రాతికూల్యము వహించిన, కొయలిషను పక్షము వారే, తుదకు ఇర్రెండు సమస్యను పరిష్కరింపవలసి వచ్చెను. వీరే ఈజిప్టు వ్యవహారమును పరిష్కరింప నున్నారు. భారతీయ సమస్యను సయితము, వీరు పరిష్కరింపక మానరు. భారతీయుల మోక్షము వారిహస్తములందే గలదు. జయమునకు గాని, అపజయమునకు గాని, వారే బాధ్యు లగుదురు. ఈ సత్యమును గుర్తించి హిందూ దేశము పాటుబడుచో, పార్లమెంటు సభ సయితము తనధర్మమును తప్పక నెరవేర్చును.

కొత్తచట్టములు : కొత్తపన్నులు
మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు నిర్దేశించదలచిన కొత్తచట్టములను నిన్నటిదినము ప్రచురించి

భారత శాసనసభ

గాంధీమహాత్ముని ప్రత్యుత్తరమును గూర్చిన చర్చ - సర్ విలియం విన్సెంటుగారి సంభాషణము

ప్రజలు వెడలిపోవ నిరాకరించినపుడు పశుబలము నుపయోగించుట యే ముఖ్యోత్తరవ్యము

రాత్రులయం దరెప్పు చెయ్యమని ప్రభుత్వమువారు పూచీపడరు

ఇతర విషయములను విచారించినగాని నమ్మ వీలులేదు.

తూర్పు-ఆఫ్రికా భారతీయులు - చర్చిలుగారి ప్రసంగమును ఖండించుచు

బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకు తంతివార్త సంపుటకు సభవారు తీర్మానించుట

(నిన్నటి తరువాత)

మలబారులో సైనిక ప్రభుత్వమును రద్దుచేయుట

మలబారు ప్రదేశములలో నొక రంగు కావల్సిన ముస్లిముల వారు గారు సానిక అధికారులే సైనిక ప్రభుత్వ మనవసర మని తీర్మానించవలె ననిరి. మలబారులో కాంతి స్థాపించడలేదు గాన తొందరపడి ఏకాద్యమును చేయరాదు. మండలవాసు లు విప్లవ కారులచేతులలో పడవకట్టుచులేదు. పసివారు, పెద్దవారు, స్త్రీలు, పురుషులు, భాగ్యవంతులు, పేదవారు అందరు కష్టపెట్టబడిరి. అధికారులు తమకు తోచినట్లు చర్య పుచ్చుకొనుట ఉత్తము. అనవసరముగ సైనిక శాసన ముండుట వారు గూడ ఇష్టములేదు.

అబ్దులు కాశింగారు:—నేను మహమ్మదీయుడను. మూఢ భక్తిగలవారలో జేరినవాడ ననుటకు నాకు అవమానము లేదు. కిలాఫాతు విషయములో ఆంగ్ల ప్రభుత్వమువారు రిచ్చిన వాగ్దాన ములను పరిపూర్తిచేయలేదు. (సిగ్గు, సిగ్గు) మహమ్మదీయులు లనే ఖలు కిలాఫాతు ఉద్యమములో బాల్కొనకుండుటకు ఉద్యమ నాయకులచర్యలు వారికి సమర్థము గావండుటయేగాని, కిలా ఫాతు విషయములో నశ్చర్య కాదు. భారత ప్రభుత్వమువారు రిచ్చి యములో తమకు చేతనైనంత సహాయము చేయుచున్నారు. వారికి అడ్డుమహోపుట తెలిపినాఁడ- (హర్షము)

జహిరుద్దీను అహమ్మదుగారు తీర్మానమును బలపఱచుచు, సైనిక శాసనమును చాలకాలము క్రిందటనే ఉపసంహరించి యుండవలె ననిరి. ఢిల్లీలో నాదర్సా ఘోషకృత్యములవలె, పభు త్వమువారు మలబారులో చేసిరి. మాపిలాలనుగురించి ప్రభుత్వ వారు చేసిన ప్రకటనను లన్నియు అతిశయోక్తులు.

కర్నూలు గిడ్డీ గారు:—తీర్మానమును కొందఁ రంగీకరించుట నా కాకాభంగమును కలిగించినది. భారతదేశమునం దంతట ప్రభుత్వముపట్ల ద్వేషము ప్రబలుచున్నది. దేశమునం దంతట సైనిక శాసనమును ప్రకటించవలెను. ప్రధాన నాయకులు ఇంక వట్టుకొనవలెను. ఈ ఉద్యమమే గోరట్టుము, తేలిల్లి గలభాలకు మూలకారణము.

తిమ్మిద్దానుగారు తీర్మానమునకు ప్రతిఘోషముగ మాట్లాడిరి. సభ్యు లంతట ఘోషారములకు లేచిరి.

ఫలహారాంతరము శాసనసభ సమావేశ మైనది. సర్ విలియం విన్సెంటుగారు ప్రభుత్వపక్షమున నిట్లు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి:—సైనిక శాసనపు ప్రభుత్వము జయప్రదముగ జరుగు చున్నది. నేను మలబారు మండలమునకు వెళ్లినప్పుడు, అచ్చటివా రెవ్వరును సైనిక ప్రభుత్వముమీద మొరపెట్టగా నేను వివరము. చాలదయగా నున్న దని నొంద రాజేషించుచుండిరి. గొప్ప అపాయముల మధ్య భయపడకుండ ప్రభుత్వ పరిపాలనమును జరిపిన కర్నూలు మౌఫేజు, థామసు, ఈస్టు మున్నగు అధికారులను ప్రకటించవలెను. (వినండి, వినండి) వీరిని సంపించే బదులు, శాసనసభాసభ్యులు వీరిని మెచ్చవలెను. (వినండి, వినండి) ఫిబ్రవరి 28 వ తేదీకి సైనిక ప్రభుత్వ మంత రించును. అప్పటి లోపల సామాన్యపరిస్థితులు నెలకొల్పటకు విలుండ దని ప్రభుత్వమువారు గుర్తించిరి. ఇంక ఇద్దరు, ముగ్గురు మాపిలాలాయకులు తమహక్కులు, దోపిష్టి, హింసపులను బలవంతముతో తమమతములో జేర్చుకొనట- ఈ దుష్కృత్యములను నిలుపలేక.

సైనిక ప్రభుత్వమును తీసివేసిన పిమ్మట, సామాన్యపరిస్థితి లుండవు గాన మదరాసు ప్రభుత్వమువారికి కొంతవిశ్వాస అధికారమివ్వబడను. కాంతిక్రమములను గడించుటకు తిరిగి తమ స్వగ్రామములకు వెళ్లేవారిని సంక్షేమించుటకు మదరాసు ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యేకపు ఉత్తర్వులను జేయవలసియుండును. ప్రజలలో విభావమును కలిగించవలెను. తరువాత సైనిక పటాములను వరుసగ తగ్గించవచ్చును.

ఇంక అనేక కేసులు తీర్మానించబడలేదు. ఈ కేసులను విచారించుటకు సివిలు మేజిస్ట్రేటులు, ప్రత్యేక మేజిస్ట్రేటులు, ప్రత్యేక జడ్జిలకోర్టులను స్థాపించవలెను. నిందితులు ఆపిలుచేసి కొనవచ్చును.

మతగరువులీ మాపిలాలకు దుర్బోధ చేసిరి. కిలాఫాతు రక్షణమునకు మహమ్మదీయులు ఎదురు తిరుగవలసి వచ్చెనని ముస్లిములీరు అధ్యక్షుడు మాజర్త్ మాహానిగా రుప్రసించిరి. కిలాఫాతు ఉద్యమమే ఈవిప్లవమునకు మూలకారణమని విచిత్ర మగుచున్నది.

సుబ్రహ్మణ్యం గారంతట తమతీర్మానమును ఉపసంహరించుకొనిరి.

చారచార అల్లరులు.

చారచార, తేలిల్లి అల్లరులను గురించి ఏమైన వివరములను తెలుపగలగా యని సర్ ప్రాంతుకార్పరుగారు స్వదేశాంగ సభ్యుని ప్రశ్నించిరి. వార్తాపత్రికలలో ప్రకటింపబడిన దానికంటె ఎక్కువ ఏమి తెలియదు. 8 వ తేదీని సంయుక్త రాష్ట్రముల ప్రభుత్వమువారు (వాసిన ఉత్తరములో) నగరములందును, పల్లెలందును కొందరు అల్లరులకు ప్రోద్బలమును కలిగించుచుండి రనియు, భయమునకు కారణములుండెననియు వ్రాసిరి. గత మాసము రెండవ పక్షములో వాలంటీర్ విజృంభణ విశేషముగ వచ్చెను. అనేకమంది కాంతముగ ప్రకృతిచిరిగాని కొందరు గలభాలు చేయుచుండిరి. క్రొత్త పోలీసులను చేర్చుటకు సంయుక్త రాష్ట్రములకు అజ్ఞలు పంపబడినవి అని సర్ విలియం విన్సెంటుగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి. అంతట సభ ముగిసెను తిరిగి రేపు సమావేశమగును.

మహాత్మా గాంధీ గారినిగురించి ప్రశ్నితరము

తేలిల్లి, ఫిబ్రవరి 9:—ఈదినము శాసనసభ సమావేశమైన తరువాత డాక్టరు గవడగారు ఇటీవల గాంధీగారు చేసిన ప్రకటనమును గురించి ప్రభుత్వము వారి అభిప్రాయ మేమో తెలుపవలసివదని ప్రశ్నించిరి.

సర్ విలియం విన్సెంటు ఇట్లు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి:—ఈ ప్రశ్న అడుగబడు నని నాకేమి నోటీసు రాలేదు; గాని నాకు ఈ ప్రశ్న ఆ గుంబుడు నని కొందరు నూచించిరి. భారత ప్రభుత్వమువారు రాత్రుకటనను గమనించిరి. ఫిబ్రవరి 6 వ తేదీని ప్రభుత్వమువారు అభిప్రాయములు ప్రకటింపబడినను ఈ శాసనసభలో ప్రభుత్వపక్షానికి సంబంధించిన వివరములు స్పష్టముగా విశదీకరింపబడెను. అంతట నైగా జెప్పవలసిన విషయము లేమిలేదు. కొందరు ప్రభుత్వాధికారు లచ్చటచ్చట ఘోరమగు అన్యాయములు చేసినారనియు, దుష్కృత్యము లొనర్చినారని గాంధీగారి లేఖయందు కొన్ని సేరము లాలోపింపబడినవి. స్థానిక ప్రభుత్వము లీ సేరాలోపణలందరి సత్యావస్థలను గురించి విచారించెదరు. వారి ప్రత్యుత్తరములు నాకందిన పిమ్మట, నేనా వివరములను శాసనసభ సభ్యులకు తెలుపగలను. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వము లీ విషయములను గురించి విచారణ సలుపుచున్నవి. ఇట్టి ప్రకటనలను సులభముగ విశ్వసించరాదు. కొన్నాళ్ల క్రిందట ఢిల్లీ చెగసాలాధికారులమీద కొన్ని సేరములు ఆగోపణ చేయబడినవి. విచారించగా వానిలో నేలాటి సత్యము లేకబోయెను. రెండు విషయములను గురించి నేను ముఖ్యముగ ముచ్చటించెదను. శాసనసభయందలి మహాసమావేశములు బలవంతముతో తమిషువేయబడుచున్నవి ఒకనింద అధికారులు తమ విధ్యుక్త ధర్మార్థవ్యాజము నందీ శాసన విరుద్ధ మగు సమావేశములను వెళ్లగొట్టవలసి వచ్చినప్పుడు, ఈ సమావేశములు అవిధేయత జూపవచ్చును. అట్టి సందర్భములలో వారిని బలవంతముతో వెళ్లగొట్టవచ్చును. వేరేమాన్యము లేదు.

2. క. జంతువుచేగాని లేదా యెక్కువ జంతువులచే గాని లాగబడుటకు నిర్బంధించియుండు చక్రముల బండి ప్రతికానికి 5
ఇతర బయిసికిలు లేక మైసికిలు ప్రతికానికి 2
బిడ్డల పెదాంబులతోటరు లేదా గోకార్డు కాగట్టి వర 3
ద్రవీ బండికిని 12
ప్రతి ఏనుగుకు 6
ప్రతి ఒంటెకు 6
పండ్లెండు బెత్తల పొడుగునకు తక్కువరాని ప్రతి గుర్రమునకు లేక కంచర గాడిదకు. 6

పండ్లెండు బెత్తలకంటె తక్కువ పొడవుగల ప్రతి గుర్రమునకు లేదా కంచర గాడిదకు. 2
ప్రతి ఎద్దుకు, వృషభమునకు, దున్నపోతుకు, గాడిదకు లేదా మక్కకు 1

4. సడన ఆట్టుయొక్క 5 వ షెడ్యూలు, 1 వ భాగములోని 10 వ విధికి కడపట నీక్రింది మాటలను చేర్చవలెను:—
“లేదా నురియే యితర అసాధారణపు ఖుప్పుల వైన చేయవచ్చును.”

ఉద్దేశముల యొక్కయు, కారణము: యొక్కయు వివరణము.

1919 వ సంవత్సరపు మదరాసు మహారు మునిసిపలు ఆట్టుయొక్క 4 వ షెడ్యూలు, 2 వ భాగములోని 7 వ విధి సరిగా ఒకటి, రెండు, అయిదు, పది లేక ఇరవది లక్షలు, చెల్లింపబడిన మూలధనముగా గల కంపెనీలపై విధింపబడవలసిన పన్ను యొక్క రేటులను నిరూపించుట లేదు. వాటిని ఏర్పాటు చేయుటకు ఇప్పుడు దుద్దేశింపబడుచున్నది.

2. అద్దెకు కట్టబడు మోటారు బస్సులసంఖ్య మహారు విస్తారముగా పెరిగినది.

ఈ వ్యాపారము వలన ఎక్కువ నలుగురు కలిగి కోడ్డులు అతిశీఘ్రముగా చెడిపోవుచున్నవి. ఇందువలన అత్యధిక వ్యయముతో వీటికి తరుచు తారుతూతగల రాతి కోడ్డును చేయుటయో లేక తిరిగి కోడ్డును చేయుటయో అవసర మగుచున్నది. ఈ ఆధికవ్యయమును భరింపగలుగుటకు గాను అట్టి బండ్లమీద విధింపబడు పన్నుల రేట్లను హెచ్చుచేయుటకు ఇప్పుడు దుద్దేశింపబడుచున్నది.

3. ఇప్పుడున్న ఆట్టు 5 వ షెడ్యూలులో వివరింపబడిన వాటికంటె యితరములైన యేఅసాధారణ ఖుప్పులను గాని కా రొరేమను వారి యొక్కయు, గవర్న మెంటు వారియొక్కయు అనుమతితో చేయుటకు కమిషనరుకు అధికార మిచ్చుటలేదు. మునిసిపలు కాన్సిల్లను, లోకలు బోర్డులను గవర్న మెంటు వారి అనుమతితో అట్టిఖుప్పులను చేయుట గురితుగాను 1920 వ సంవత్సరపు మదరాసు డిస్ట్రిక్టు మునిసిపాలిటీ ఆట్టులోను, 1920 వ సంవత్సరపు మదరాసు లోకలు బోర్డుల ఆట్టులోను గూడ ఏర్పాటు కలదు. కాబట్టి 1919 వ సంవత్సరపు మహారు మునిసిపలు ఆట్టులో గూడ అటుకంటి ఏర్పాటు చేయుటకు ఇప్పుడు దుద్దేశింపబడుచున్నది.

1922 వ సం. జనవరి నెల 31 వ తేదీ.

జి. రామారావుగారు: ఆర్. రామచంద్రరావు గవర్న మెంటు పెక్రెడిట్, లా (లెజిస్లేటివు) డిపార్టుమెంటు. (పోర్టు సెంటుకాల్ గేటు)

2. క. మరణము:—చూదాను రాయపేట వెల్లబోర్డింగుచూచు తోటపూల ఏను పాదంకుమారుడు ఫిలిప్ నోవాలు గేడ్డపిల్లవాడు బుధవారం ఉదయం గడిలో దుర్ఘటనలో లగించుట కుంచబడిన ఫిల్టెలును చాంత్రాగి చనిపోయెను. పిల్లవాడు ఆబుడ్డిలో నెరున్నదో తెలియక ప్రాగజేసెను. రాయపేట పోలీసు స్టేషనులో పోలీసు యిన్స్పెక్టరుగారు విచారించి పిల్లవాడు యెదోతెలియక ఫిల్టెలు ప్రాగజేసె చనిపోయెనని తీర్పు చెప్పిరి.

శాసనసభా తీర్మానము:— 1921 వ సం. డిసెంబరు 13 వ తేదీ శాసనసభలో 500 యాపాములు అంతకు పైగా జరుగు క్రొత్తనియమముల గూర్చిన ప్రతిపభుత్వపు టుత్తరవును శాసనసభవారియెదుట బెట్టవలెనని యంగీకరింపబడిన తీర్మానముపై ప్రభుత్వమువారు అట్టినియమముల లిస్టు అప్పడవ్వకు ప్రకటింపబడుననియు, క్రింది కాలావారు అలిప్తును నెలకొకతూరి శాసనసభాకార్యదర్శికి సమర్పించినచో వారు శాసనసభ్యులయెదుట నుంచెద రనియు ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి.

రాజులందు కార్యము, కలాపాలు కార్యాలయములు వెదుక బడుచున్నవనియు, అరెస్టులు గావించుచున్నవనియు గాంధీగారి లేఖలో నిందాకోషాలు గలవు. ఆవరముపట్టి కార్యాలయమును వెదకుట, అరెస్టులు చేయుట రాజులందు జరుగవచ్చును. రాజులందు ఇట్టి కార్యములు జరుగవు. పగలే జరుగునని భారతప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించరు. సత్పురుషులను తప్ప ఇతరులను వాలంటీర్లుగా తేల్చుకుంటుంటే కొక ప్రమాణమున్నదట. ఇటీవల గో. కూర్మిగారి ప్రభుత్వోద్యోగియు లెందరు తమ ప్రాణముల నర్పించగలసి వచ్చినో సభాసభ్యులు జ్ఞాపకముచుకొనవలెను. ఈ ప్రమాణము ననుసరించి వాలంటీర్లు ప్రవర్తించుచుండిన యెడల, ఇంతవంటి చర్యపడి యుండురా? ఈ విషయమును గురించి గాంధీగారి రాలొచించవలెను.

వైద్య విద్య.

భారతదేశమందలి అన్నివైద్య కలాకాలలో నేర్పబడుచున్న వైద్యవిద్యను పరిశీలించి, అంగదేశమందలి వైద్యవిద్యతో సమానముగా చేయుటకు మార్పులను కొన్నిటిని నూచించుట కొక విచారణసంఘమును నియమించవలె ననియు, అంగవైద్య సంఘమువారి సలహాగ్రాహిని సంగంచుండిని అంగదేశము నుండియు, మిగిలిన సకమునుండిని భారతదేశమునుండియు సభ్యులంగ నియమించవలె ననియు, వీరందరు దేశములో పుట్టినవను చేయవలె ననియు ఈసభవారు సభాయుతులైన గవర్నరు - జనరలుగారికి నిఘాంతు చేయుచున్నా రని కచ్చుల పిట్టిగారు పాదించిరి. స్వరాజ్యమును గోరువారు వైద్యుల నాంగ దేశమునుండి దిగుమతి చేయరాదు. కనడా, ఇతర అధివాసరాజ్యములకు వైద్యుల అంగదేశమునుండి పోవుచున్నారా?

ప్రభుత్వమునకు గా సర్ మహమ్మదు హాఫీగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి. జనరలు నీర్దాము, డాక్టరు వారుగారలు రాష్ట్రములలో పర్యటించు సలహాచేయారు. ప్రతిరాష్ట్రము నందును ఒక అధికారి, ఇద్దరు అధికారేతరులు వారికి సహాయము చేయుదురు. ఇంకొక కమిటీని నియమించుట ఆవసరముగాకపోవుటయే గాక, పుష్కలము.

కొన్ని సవరణ లుపాదించబడిన. వోటుకు పెట్టినప్పుడు, తీర్మానము సవరణలు పడిపోయెను.

ఆఫ్రికా భారతీయులకు సమానస్వాతంత్ర్యము

అగ్నిహోత్రుగారి ట్టుపాదించిరి:— అంగ సామ్రాజ్యములో భారతీయులకు అంగ్లేయులతోపాటు సమానస్వాతంత్ర్యము ఇయ్యబడునని వాగ్దానము చేసినతరువాత ఆఫ్రికా భారతీయులకు సామ్రాజ్యప్రభుత్వమువారు రాజకీయ నిష్పించక పోవుట వాగ్దానభంగ మగునని సామ్రాజ్యప్రభుత్వమువారికి తెలియజేయవలెనని ఈ సభవారు సభాయుతులయిన గవర్నరు జనరలుగారికి నిఘాంతు చేయుచున్నారు.

శ్వేతముఖులకోసము భారతదేశములో వాగ్దానభంగము లేకపర్యాయముజరిగినది. సామ్రాజ్యసభలో భారతీయులకు సమానస్వాతంత్ర్యము సామ్రాజ్యములో నంతట నిష్పించబడునని వాగ్దానము చేయబడినది. చర్చిలుగారి దయావిహీనమగు ఉపన్యాస మివాదానమును నిరసయోగము చేసినది. సహాయ నిరాకరణాచలములకు అంగప్రభుత్వములో అవిశ్వాస ముండుటకు కారణములు లేకపోయిరి. భారతప్రభుత్వమువారి సానుభూతికంసార్థము అని ఉపపాదకుడు బలికెను.

చర్చిలుగారి ఉపన్యాసమును చూచి భారత రాజన సభకు గలిగిన అగ్రహత్యయమును గురించి భారతకాన్యాంగ కాన్యాంగురి, అంగ్లేయంగ్లేయులకు భారతప్రభుత్వమువారు తంతివార్తలను చేయవలసినదని సామర్థ్యగారు తీర్మానమును సవరించిరి. సామర్థ్యగారు చాల గంభీరముగ నువ్వనించుచు, చర్చిలుగారి స్వాభిప్రాయము మంత్రి వర్గపు అభిప్రాయము గాజాలదనియు, మంత్రివర్గము వారంత మానము చేయరనియు బలికెరి. 1914లో విక్టోరియాచర్చిలుగారు భారతీయులపక్షమున వ్రాసిన గ్రంథమునుండి సామర్థ్యగారు తొంతవలది వినిపించగా సభ్యులందరు విపరీతముగ నవ్వెరి.

టి. వి. శేషగిరి అయ్యగారు:— బాధ్యతలేకుండ మంత్రులు వోటికి వచ్చినట్లు మాట్లాడుటవలన, భారతదేశములో అగంత్యప్రతి హెచ్చును. శ్వేతముఖులు భారతీయులకు సమానస్వాతంత్ర్య మియ్యఃప్రభు, వాగ్దానములవలన ప్రయోజనమేమి? చర్చిలుగారి అభిప్రాయము మంత్రివర్గమువారి అభిప్రాయమే అని నా కృపవిశ్వాసము.

తీర్మానమునకు సర్ ప్రాంకు కార్టరుగారు ప్రతిహత వహించిరి. తూర్పు ఆఫ్రికాలో 85000 భారతీయులు 9000 మంది విరోధియులు యుండిరి. 40 వేల చదరపుమైళ్లు తెల్ల వారిని 1200 భారతీయులకు ఇయ్యబడినది. కెనియాలో విరోధియులు నా

యకు:— వారిదగ్గరే దేశము నధినించెను. ఇవరు, మిల్నరు ప్రభువులు వారికి ఉన్నత ప్రదేశముల నిచ్చెదమనిరి. భారతీయులు ఇవి తమకక్కడలేదనిరి. గంధిమున్నగు ఆందోళకు లీకష్టములను దెచ్చిపెట్టిరి. భారతదేశములో అంత భాగు పటమవకు, ఇతర దేశములలో మనకోరికలు సఫలము గావు.

ఇటీవలవ్యాస మిమ్ముటవలన చర్చిలుగారు గాంధీపక్షమువహించిరి అని జమ్నాదాసుద్వారకదాసుగారు బలికెరి. సుబ్రహ్మణ్యం, జ్యోషీ, సర్వాధికారి తీర్మానమును బలపఱచిరి. స్పెన్సుగారు సర్ ప్రాంకు కార్టరుగారి అభిప్రాయములతో కేరీ భవించిరి. ఈశ్వరచౌక్ గారు తోడేలు, మేకపిల్ల ఏటిగో నీళ్లు త్రాగుచుంటుంటు, మేకపిల్లను తోడేలు దిగమింగుటయు కథ చెప్పిరి.

ప్రభుత్వమునకు గా. కర్మ

గారు అరగంటసేపుకు వైగా మాట్లాడిరి. “ఆఫ్రికాలో భారతీయుల హక్కులను సంక్షేపించుటకు అంగప్రభుత్వమువారు తమచేత నైనంత చేయుచుండిరి. వారికి ప్రతిహత్యయత్నము లవలన భారతీయులు తాళపడలేదు. జాతీయభేదములు లేకుండ అందరికి సమానస్వాతంత్ర్యము లుండవలెనని భారతప్రభుత్వము వారు బట్టిపడ వ్రాయుచుండిరి. కెనియాఅభివృద్ధి భారతీయుని వల్లనా, లేక అంగ్లేయునివల్లనా అని మనము చర్చించిఉపయోగములేదు. ఇద్దరుచేత ఆ దేశాభివృద్ధికి కారకులు. భాతీయులే దేశమందలి విశ్వకృషిభివృద్ధికి కారకులనికొందరి అభిప్రాయము. అంగ్లేయులసహాసము, ధనము, కార్యకలాపగూడ ఈవిశ్వకృషిమును దెచ్చిపెట్టెనని మఱువరాదు. (డాక్టరుగారు:— అంగ్లేయులు కార్యకలాప? ఇది కొత్తవార్త.)

భారతీయుడు, విరోధియునుచేత సహకారముతో పని చేయుని యెడల, దేశాభివృద్ధి ఉండవలదు. అంగ్లేకి సమానస్వాతంత్ర్య మియ్యనియెడల, దేశము నశించును. విరోధియును సంఘమువారు దీనిని గమనించవలెను. కానన సభాసభ్యులు సమానము గలిగియుండవలెను. కాననసభాభిప్రాయములను అంగ్లే ప్రభుత్వమునకు పంపెదను. చర్చిలు అభిప్రాయము మంత్రివర్గము వారి అభిప్రాయముని ఇంక స్పష్టపడలేదు. ఒకటిచెండు విషయములను గురించి క్లుప్తముగ ముచ్చటించెదను. భారతదేశమందలి రాజకీయాందోళనము కలన ఈసమస్య పరిష్కార మకటకు కష్టతరుముగ నున్నదని సర్ ప్రాంకు కార్టరుగారు చెప్పిరి. మాంటాగుగారికి నిజముగ ఈఆందోళన కొంతకష్టమును గలిగించవచ్చును. భారతదేశపు తరపున వాదించుచున్న మాంటాగుగారికి మనము సహాయము చేయవలెను. చర్చిలుగారి చర్యను గురించి భారతప్రభుత్వమువారు అంగ్లేప్రభుత్వమువారికి లేఖను వ్రాసిరి నే నీతి గ్రామము నిట్లు సవరించ నుద్దేశించుచున్నాను:—

ఇతరులతోపాటు ఆఫ్రికాదేశమందలి భారతీయులకు సమానస్వాతంత్ర్యస్థానము నిష్పించక పోవుట ఇటీవల 1921 వ. సంవత్సరపు సామ్రాజ్యవనోసభావగానమునకు ప్రతిహత్యయమగునని అంగ్లేప్రభుత్వముకు తెలుపవలసినదని ఈ సభవారు సభాయుతులయిన గవర్నరు జనరలుగారికి నిఘాంతుచేయుచున్నారు.

సామర్థ్యగారు ఈసవరణ కంగీకరించగా, సవరించబడిన తీర్మానము సభ్యులందరిచే అంగీకరించబడినది. కాననసభ అంతట ముగిసెను. తిరిగి కనివారమువారు సమావేశమగును.

బర్మోలి వాస్తవ్యులకు.

(గాంధీ మహాత్ముడు.)

బొంబాయి, ఫిబ్రవరి 9:- మీరు నేను వహించిన బాధ్యత సామాన్యమైనదికాదు. మీరు దేశభావము నంతటిని మోయుటకు సమకట్టిన్నారు. పరీక్షయందు అగ్రస్థానము నలంకరింప మీ రభిలషించు చున్నారు. ఇంతకన్నకు కష్టముల నెదుర్కొనుటకు మీరు ఎడతెగక ఆత్మ సంస్కారమున కవసరములగు కారణములను విమర్శియైయున్నారు. అంటరానిపిల్లలను పడు నెనిమిది జాతీయవిద్యాలయములందు చేర్చుకొని రని కొల దిన క్రిందటనే విని మిగుల యానందము జెందితిని. ‘అంటరాని’ పిల్లలను చేర్చుకొనుట కంగీకరింపని జాతీయవిద్యాలయ మొక్కటి యుండినను గూడ, మినుమహాసభ తీర్మానములకుప్రతిబలవహించెదను. బర్మోలిలోని యలోచనపరు లెవరును పన్నును చెల్లింపకుండునని తలంచెదను. ప్రభుత్వమువారు ఆస్తిని బట్టిచేయవచ్చును. పశువులను విక్రయింపవచ్చును. మనవిమాత్రము ఓర్పుకొనక తక్కును.

మనయధము ఆత్మవిశ్వాసమువై కాధారపడియున్నది. కనుక మనకు భగవంతుడే దిక్కు. మీ కెల్లరకును నట్టి విశ్వాసము గలగుగాక!

రాజకీయనిర్బంధములు

చెరసాలయోహారస్థితి

లాహోరు నాయకుల త్యాగము

లాహోరు, ఫిబ్రవరి 2:- ప్రభుత్వమువారు తేమైన నుత్తరువుబడిరి- కాబోలు యాక్రింద నడవారింపబడిన పదునలుగురిని ప్రోత్సహింపట ప్రత్యేకసౌకర్యము లొసగుటనని లాహోరు కేంద్రచెరసాలనూపరెంటెండెంటు తెలిపెను. వెనుక 1919 వ. సంవత్సరమున సైనికశాసన శిక్షితుల కొసగుబడి యోహారము వీరికొసగుట ననియు తెలుపబడినది. అంతట పదునాలుగురు దేశభిక్షులను ఈక్రిందప్రత్యుత్తరమును బంపిరి.

లాహోరు కేంద్రచెరసాల

సూపరెంటెండెంటుగారికి

అయ్యు, కొంతమంది రాజకీయనిర్బంధితులకు భోజన విషయమున ప్రత్యేక సౌకర్యముల నొసగుదుమని మీరు తెలిపితిరి.

శిక్షితులకు భోజనపదార్థములు చేయుట కెల్లరును సంతసింప వలసి యుండును- ముఖ్యముగ రాజకీయ శిక్షితుల కిప్పడొకగుచున్న యాహారమునందు మాత్రు గావించుట యుచితము. మాకు, ఈక్రింద సంతకము చేసినవారికి, మిగిలినవారికి సౌకర్యములు కనీసపుతరగతిలో చేరవని. కాని యీ విధముగ రాజకీయ నేరస్థుల కెల్లరును, విమర్శకులకే, యీ సౌకర్యము లుండవగును- ఇతరులకు చూపబడిన ప్రత్యేక సౌకర్యములు మాకక్కడలేదు. రాజకీయ నేరస్థులలో నిట్టిభేదములను పాటించుట యునయంజనమని మేము నమ్ముచున్నాము. ఈప్రత్యేక సౌకర్యములను రాజకీయనిర్బంధితుల కెల్లరుకును నొసగుటకు ప్రభుత్వమువారు కంగీకరింపకున్న, ఇప్పడొకగుచున్న యాహారమునే, భుజించుటకు యోగ్యముగ నుండు నిమిత్తమున, పరిశుభ్రత యుండునని తేమును, ప్రత్యేకవంట యేర్పాటులవైసను చేయవలెను. ఆ యేర్పాటులను మా యాదరణక్రింద నుండుట న్యాయముగ నుండనని తలంచెదము.

1. జెబతిగాయి 2. బావాగురుద తైసింగు 3. పి. కే. 4. సంతానం 5. గోపీచంద్రు 6. మాలక్ లాబ్లా 7. ఎం. మజరలి 7. ఎం. లాబ్లిక్ 8. ఎం. మహమ్మదు అజ్జాం 9. ఎల్. బ్లాన చందు 10. సాహనతుల్ 11. శివానందస్వామి 12. భిషక్ నాథ్ 13. సుందరసింగు 14. ఎల్. రాజారాం.

దాసుగారి కేసు.

14-వ తేదీకి వాయిదా.

చిత్రరంజన దాసుగారి కేసు మరల పిలువగా నాయన దాసులొనికి వచ్చిరి. ఆయనను గౌరవించుటకు గాను కోర్టులో ఎడ్వోకేటు జనరలు, పల్లికు ప్రాసిక్యూటరు తప్ప మిగిలిన వారందరు లేచి నిలువబడిరి. ఆయన మందహాసముతో నుండెను. చిక్కి యుండెను. దాసులొనికి రాక పూర్వము కొంతసేపు దాసుగారు మేజిస్ట్రేటు సివిల్స్ గారి గదిలో నుండుట కని తెలియుచున్నది.

మేజిస్ట్రేటు:—దాసుగారూ! మీచేరాలును బాగ్రత్తతో పరీక్ష చేయవలయును. కొన్ని ఫోటోగ్రాఫులు తీసిరట. వానిని నేను చూడవచ్చునా?

దాసుగారు:—నానద్ద తేపు.

నేనుగారు కొన్నిటిని తీసికొనినని వినుచున్నాను.

మే:— (నేనుగారితో) వాటిని పెద్దవిచేసి నాకు పంపుదురా? రికార్డులోని సంతకములతో వానిని పోల్చిచూచి నిర్ణయింప నెంతను. మీఫోటోగ్రాఫుల సహాయముతో రికార్డులను పరీక్షజేయవలెను. కేసును 14 వ తేదీకి వాయిదా వేసితిని.

దాసుగారు:—పెద్దవి చేసినవి కొన్ని నానద్ద నున్నవి.

మే:— ఫోటోగ్రాఫ్ చేసిన సంతకము లన్నియు మీనద్ద నన్నవా?

నేను:—నానద్ద 5 ఉన్నవి. 4 పెద్దవి చేయించితిని. మొత్తము 6 సంతకము లున్నవి. బ్రూస్టరుగారు 5 ను గురించి మాట్లాడిరి.

మే:—వానిని నాకేత్తురా?

నే:—మీపని కావానే? నాకేప్పు పక్షమున నిత్తునా (ఫోటోల నాయన మేజిస్ట్రేటు కిచ్చెను).

మే:— ఎనిమిది యున్నవి.

నే:—అవును.

అంతటి దాసుగారిని ఆలిపురం సెసిడ్స్ కైలుకు తీసుకు పోయిరి.—(అమృతబాగు).

వృత్తాంతములు

K. Persay,
Asst Manager incharge.

విదేశ వార్తలు

పార్లమెంటు సమావేశము

సార్వభౌమని ఉపన్యాసముచే చర్చ.

ఏప్రిల్ 7:—పార్లమెంటునకు ఈ రోజున సమావేశమయినది. బిల్లులు పాఠ్యముగా గ్రహించుటకు సులభమయినది. అందులకు ఆసమావేశమునకు హాజరు గావాలక పోయితి. చాలా బిల్లులు గాన సమావేశమునకు హాజరైతి.

కేబినెట్ బిల్లులుగానుండునట్లుగా సార్వభౌమని యుపన్యాసముచేతి కావలయును. ప్రతిపక్షమునకు, ఆసమావేశమున వారిట్లు నడిచిరి. సార్వభౌమని స్థాపించుటకును, సెక్షన్లను స్థాపించుటకు, సున్ను, రాజ్యాంగమునకు వ్యతిరేకములయందును తాము స్వయముగా తోడ్పడుచున్నట్లు పనిచేయుచుండుటయే ఇందులకు కారణము.

యువరాజుగారియందు కఠినతగలదు. యెక్కువగలదు. వారికి ఎక్కువ కష్టతర మగుకార్యము నియోగించినట్లు అది కార్యనిర్వహణమునందు వారెక్కువ సంతోషముతో పనిచేయుచుండిరి. యువరాజుగారు భారతీయుల హృదయముల వశభరమునొసె. వారి భారతజీవితమునకు జయప్రదముగ జరిగె నట్లుటకు సంతోషములేదు. అలాంటి అందోళనల పాఠ్యములకు పాఠ్యములేదు. (హాస్యములు)

కేబినెట్ బిల్లులుగానుండునట్లుగా సార్వభౌమని యుపన్యాసముచేతి కావలయును. ప్రతిపక్షమునకు, ఆసమావేశమున వారిట్లు నడిచిరి. సార్వభౌమని స్థాపించుటకును, సెక్షన్లను స్థాపించుటకు, సున్ను, రాజ్యాంగమునకు వ్యతిరేకములయందును తాము స్వయముగా తోడ్పడుచున్నట్లు పనిచేయుచుండుటయే ఇందులకు కారణము.

తరువాత కేబినెట్ బిల్లులు నడిచిరి:—వాషింగ్టన్ సంతకము ఎక్కువకాలము తక్కువతో గడచిరి. ఇకమీద నిట్టి సంతకము నిది మార్గదర్శక మగుగాక. పరాసాంగ్ యొడంబడికను గురించి ఇట్లు నడిచిరి. ప్రపంచమునందు పరాసాంగ్ తరువాత సంతకమును గల్గించుకొనవలెను. పరాసాంగ్ తరువాత సంతకమును గల్గించుకొనవలెను. పరాసాంగ్ తరువాత సంతకమును గల్గించుకొనవలెను.

ఆంగ్లదేశ అధికారమునుగూర్చి ఇట్లు నడిచిరి: గత 12 మాసములలోను తీరముల తగ్గించుటకు 60 లక్షలరూపాయల కార్మికలు వాడవలసి. వారికి వారము నకు 90 లక్షలరూపాయలు తగ్గించవలెను. ఇట్టి పరిస్థితులలో ప్రజలను ఇంకను తాగము బాపవలెనని కోరుట భాగ్యముగాదు. కాని కొందరు ఇంకను తమ వ్యయము తగ్గించుకొన మీకుగల స్థితియందున్నాము. వీరిని ప్రభుత్వమువారు బలవంతపెట్టుటలేదు. విరివి యొడంబడికను సులభమై జేయుటయందు కార్మిక పక్షమువారు ప్రభుత్వమునకు సహాయ మొనర్చెదరు.

ఈజిప్టు-ఇండియా

సర్, డొనాల్డ్ మెక్లీనుగారు, త్వరలో పార్లమెంటునందు భారత ఈజిప్టు విషయమున చర్చించుటకు వీలుగలగజేయవలెనని ప్రభుత్వమువారిని కోరిరి. ఈజిప్టు స్వతంత్ర రాజ్యస్థానము. వారి నట్లు గౌరవింపవలెను. మూలకాణములను గనునిది వాని ననుసరించి కార్యనిర్వహణకు గడంగిన యెడలనే ఈజిప్టు సమాధానము మదురుని మీరు నడిచిరి.

ప్రధానామాయుర్వి ప్రసంగము.

ప్రధాన మంత్రి గారిట్లు ప్రసంగించిరి. వాషింగ్టన్ సంతకము కాంతిభావకు ప్రపంచ చారిత్రములో నెల్లప్రఖ్యాతి పొందినది. బొల్షర్వ గారభివృద్ధి నీయులు: ఈ సమావేశ ఫలితముగా ప్రభుత్వ కృషయందున్నట్లు లక్షల వ్యయ పుట్టెను. ప్రాంతుల కష్టములను మునుము కొంత తూచి నీయవలెను. ఇందువలన పరస్పర సమ్మతియు తిరిగి కుదురును. అప్పుడు కార్యము నెక్కువ వివక్షతో నెరవేర్చుచున్నది. పక్షియ్యకొనవలెనను విధానము నడపించుటవలన లాభములేదని జర్మనులు దలచు: బొల్షర్వ తమ వర్మలన్ని సంధి యందు విల్లును, బొల్షర్వ గార్లతో నొసంగబడిన వాగ్దానములను విలువవారు నిలుపుకొనవలెను.

సర్, డొనాల్డ్ మెక్లీనుగారు ప్రశ్నింపగా యెయ్యడంబడిక వైదమున చర్చించుటకు పార్లమెంటువారికి వీలుగలగజేయవలెనని ప్రధానామాయుర్వి నడిచెను.

కార్మికల బాధలనివారించు సంతకమునకు 1000 లక్షల రూపాయల ప్రభుత్వమువారు వెచ్చించుచుండిరి.

బ్రిటన్ మొక్క యుద్ధమునాదాతలను యుద్ధములను సమావేశమై తేలికలు సలిపామని నగోరనయేక బ్రిటిషువారు సిద్ధముగనున్నారు. కాని బ్రిటిషువారి దేశవలసిత మొత్త మెక్కువైతే వారు వారికి రావలసిన మొత్తమును వదులుకొనజాలరు.

ఈ వాతముచివర, కేబినెట్ గారి నిశ్చయ ప్రకటించబడును. అందునూచింపబడిన కొన్ని భాగములు ప్రభుత్వమువారికి వ్యాయముగనున్నట్లు లోచితులేను. కాని వ్యయము తగ్గించుటవలన నవలంబించ సమర్థులైతిరి.

ఎలెక్షన్ల ప్రభుత్వముగారితో సంప్రదించిన తరువాత ఈజిప్టును గురించి ప్రభుత్వమువారు ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుట న్యాయములగు ఈజిప్టు తీరములను ప్రభుత్వమువారు గమనించెదరు. సామాజ్యరహితమును వివక్షములయందు తగు జాగ్రత్తలు తీర్చిదిద్దినట్లు ఈజిప్టును సంతక సాధనమున రద్దు చేసెదరు.

ప్రస్తుతము సామాజ్య ప్రభుత్వమునందున్న అధికారమును విరివిగా తాత్కాలిక ప్రభుత్వమున కిచ్చుటగాను పార్లమెంటునందు దొకటిల్లు ప్రవేశపెట్టబడును. తాత్కాలిక ప్రభుత్వమువారు కార్మిక సమస్యను పరిష్కరించుటకు గాను వారికిని చాలవలసినది. తరువాత వారిని ఎన్నికలు జరిపిన జరప వచ్చును.

మొక్కల కొత్తను క్రెయిగుగారు సమావేశము జయప్రదము గాచెను. కాని ఇది రెండవసమావేశము మాత్రమే. ఇట్టి విషయములందు చాల సహాయ ఆవశ్యము.

కొలదికాలములోనే ఈ యెడంబడిక సమయలో పెట్టుటకు పార్లమెంటునందు చట్టము గావించబడును.

తెలియము పరామర్శ ప్రభుత్వములతో నొడంబడిక గావించుకొనవలెనని లాయరు బార్లీ నడిచెను.

ప్రభులసభను సంస్కరించు చట్టమును జేటున ప్రవేశపెట్టవలెనని బార్లీ పేరలుగాను నడిచిరి.

భారతదేశమును పరిపాలించుటకు ప్రభుత్వమువారు బద్ధకంబులై యుండినట్లు ప్రకటించవలెనని బ్రి. జె. పేజీక్రాఫ్ట్ గారు నడిచిరి.

ఈజిప్టు నాయకులయెడల బ్రిటిషువారి వలంబించిన విధానము తేలికమునకు కఠినము జెప్పుచున్నదియు, వెంటనే ఈజిప్టును వదిలివైది జగ్జులు పాపగాని వదిలివెట్టవలెననియు, జె. ఇ. స్వానుగారు నడిచిరి. ఈజిప్టు ప్రజాసమావాయువారు బ్రిటిషుచర్యల నామోదించెరని నీసిలుహామ్మున్లు గారు నడిచిరి.

క్రా ప్రభుత్వ గా రిట్లు నడిచిరి:—భారత ఈజిప్టుదేశములను సార్వభౌమమును తనయుపన్యాసమున మానము భరించెను. ఆల్బెర్ట్ గారిని పరిపించుటయొడగా ప్రభుత్వమువారు ఈజిప్టు నెవల నవలంబించు విధానమును నిర్ణయించుకొని తోచుచున్నది. భారతదేశపరిస్థితులు చాల అందోళనమును గలిగించుచున్నవి. ఈ విషయమున ఇంకను సమాచారములను జెలిపెదనని తలచెదము.

భారత స్థితి

బ్రిటిషువారి కార్యము

లాయరు బార్లీ గారు పార్లమెంటునందు ప్రవేశించుట తును భారతదేశమునందు వలంబించు విధానమును గురించి యొకరు ప్రశ్నింపగా సార్వభౌమని యుపన్యాసమునకు సవరణ జచ్చిన పక్షమున ఆ విషయము సులభముగ జెలిపెదనని నడిచిరి. రాబోవు సంవత్సరమున భారతదేశమును గురించి చర్చించుటకు యోగ్యులు చేసెదనని చాలవలెనని గారు నడిచిరి. బ్రిటిషువారు జేరల పేజీక్రాఫ్ట్ గారిట్లు నడిచిరి:—

భారత ఈజిప్టుదేశములలోన మనకు లాభములదాయని మనము విచారించుటకు, వారికత సభివృద్ధి కేయుటగాను మనవిధి యేమయిన మాత్రము మనము విచారించవలెను. భారతదేశమున తిరుగుబాటును సాగినిచ్చిన కొలదిని మన కార్యము క్లిష్టముగనుండు. విప్లవములో నిడిగతు సంభవించిన యాపద కంటే నిష్పన్న భారతదేశమున నెక్కువకు ఆపద సంభవించుచున్నది. గాంధీగారికిని ప్రభుత్వమునకును సమావేశ మొత్తమో వానిపోవునో అంకియండి.

ఇంగ్లండులో గూర్చి భారతదేశపరిస్థితులను ఊహించి ఆలోచనలు చేయుట, భారత కార్యరంగిగారికి చాల కష్టముగ నున్నది కలెల్ బాన్ లాట్ట గారు నడిచిరి.

మూడు మాసములవరకున జేసోవాస మావేశము నాపవలయునని పరామర్శ గారిరి.

దక్షిణాఫ్రికా సమస్య

ప్రజాస్వామ్యమును స్థాపించ వలెనని కార్మికలు తీర్మానించిరి. ఈ రాయబాంధును 21 కాంగ్రెసుభ్యులును విచారించిరి. చట్టసమితి మగు రీతిని ప్రజాస్వామ్యమును స్థాపించవలెను గాని ఈవిధముగా గాదని జాతీయవాదులు తీర్మానించిరి.

కార్మిక పక్ష నాయకుడు డగు బాయిడెల్లు గా రీతిర్మానమును నిరసించిరి. ప్రజాస్వామ్య ఉద్యమమును నిరసించుచు జోస్యు బర్నహారు తీర్మానించెరి.

సమీప ప్రాచ్య విధానము.

మిత్రమండలి సంఘభావనశక్తత. హార్డింగ్ ప్రభువు, హాయింకేరుగారు పారిసునందు సమావేశమై సమీప ప్రాచ్య సమస్యను సంప్రదించిరి. ఈ సమావేశమున మిత్రమండలి మూడు ప్రభుత్వములను సంఘభావనతో ఏకాదగ్యముకొరకు ప్రకటించవలెనని వారు సమ్మతించిరి.

సమీప ప్రాచ్య సమస్య పరిష్కారమున మిత్రమండలి పరిస్థితు లభిష్టికరముగ లేనని తెలియుచున్నది.

విరివి సరిహద్దు వివాదము

ఫిబ్రవరి 8:—నీస్ ఫీసులు కొంతవంద అలప్తగు సరిహద్దు నైరూదీనయిరి. అలప్తగు సరిహద్దును వక్షించుటకు జేరలు మెక్రీడిగా ప్రపంచడిరి. కొల్లిన్సుగారి కీవిషయమై హెచ్చరిక పంపబడెను. విరివియొడంబడిక చాలయపాయముగ నున్నది.

ఆంగ్ల—విరివి సమావేశము

ఫిబ్రవరి 8:—గతదినము విరివి ఆంగ్ల మంత్రులు సమావేశమై ఒడంబడిక నమలుతో పెట్టుటను గూర్చి చర్చించిరి. సరిహద్దు సమస్య ఇంకను పరిష్కరింపబడక బాయింను దానిని గురించి తరువాత నాలోచించుకొనెదరు. సరిహద్దు సమస్యను ఉత్తర దక్షిణ ప్రభుత్వములవారు పరిష్కరించుకొన జాలకపోయినయెడలనే వ్యతిరేకము వారు ఒక సంఘమును నియమించెదర.

జర్మనీ కార్మిక సమస్యను ప్రభుత్వమువారు పరిష్కరించుట పరామర్శించువారు మిలిటరీ సర్వములను నామోదించిరి.

పిలిన్సెను కీన్లలో క్రొత్తిఫోంగులు పెట్టవలె నను ఉత్తరపును ఆమెరికా ప్రభుత్వమువారు కద్దుపరచిరి. పర్షియా ప్రభుత్వమువారు రహస్య ప్రభుత్వముతో వర్తక, తపాలా, తంతి వార్త యెడంబడికను గావించుకొనుటగాను మాస్కోనగరమునకు రాయబారుల సంపెదరు.

వెల్పు యువరాజు

యువరాజుగారు నగరవార్తమై గ్వాలియరునందు బార్లీ సార్వభౌమని పేరిట ఒక ఉద్వాననము స్థాపించుటకు తీర్మానింపబడెను. ఈ ఉద్వానన ప్రారంభవహాత్మకము 8 వ తేదిన యువరాజుగారిచే జరుపబడెను. యువరాజుగారు పిమ్మట పోలీసు పరేడు మాచిరి.

తనకోసంగిన స్వాగతమునకు వందనములు సుచరించుచు భోపాలు బీగంగారికి తంతివార్త పంపిరి. భోపాలు బీగంగారు ఉచితవిధమున ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి.

కీర్తిశేఖరులు హైమింగువేగారి ఆకాలమరణమునకు వింతయు రావుసాహెబు డెల్లి నొండరుగారి ఆధిపత్యముక్రింద నూనూరులో ఒకనభ జరిచెను.

అల్పము	బంగారు	రజులు	రజులు	కట్టిన మేలు
రకపు లక్ష్యవిగ్రహము	కలి	గిం	కట్టిన మేలు	30.0
గిం	కట్టిన మేలు	40.0		
మేలుకం	40.0			
మేలుకం	40.0			
మేలుకం	40.0			
మేలుకం	40.0			
మేలుకం	40.0			
మేలుకం	40.0			
మేలుకం	40.0			
మేలుకం	40.0			

3 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 4 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 5 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 6 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 7 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 8 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 9 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 10 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 11 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 12 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 13 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 14 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 15 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 16 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 17 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 18 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 19 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 20 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 21 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 22 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 23 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 24 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 25 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 26 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 27 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 28 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 29 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 30 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 31 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 32 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 33 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 34 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 35 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 36 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 37 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 38 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 39 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 40 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 41 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 42 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 43 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 44 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 45 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 46 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 47 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 48 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 49 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 50 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 51 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 52 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 53 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 54 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 55 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 56 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 57 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 58 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 59 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 60 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 61 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 62 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 63 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 64 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 65 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 66 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 67 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 68 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 69 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 70 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 71 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 72 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 73 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 74 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 75 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 76 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 77 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 78 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 79 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 80 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 81 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 82 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 83 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 84 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 85 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 86 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 87 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 88 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 89 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 90 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 91 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 92 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 93 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 94 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 95 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 96 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 97 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 98 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 99 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 100 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 101 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 102 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 103 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 104 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 105 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 106 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 107 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 108 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 109 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 110 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 111 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 112 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 113 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 114 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 115 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 116 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 117 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 118 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 119 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 120 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 121 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 122 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 123 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 124 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 125 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 126 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 127 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 128 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 129 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 130 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 131 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 132 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 133 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 134 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 135 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 136 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 137 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 138 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 139 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 140 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 141 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 142 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 143 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 144 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 145 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 146 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 147 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 148 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 149 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 150 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 151 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 152 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 153 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 154 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 155 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 156 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 157 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 158 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 159 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 160 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 161 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 162 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 163 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 164 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 165 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 166 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 167 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 168 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 169 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 170 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 171 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 172 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 173 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 174 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 175 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 176 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 177 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 178 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 179 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 180 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 181 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 182 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 183 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 184 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 185 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 186 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 187 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 188 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 189 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 190 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 191 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 192 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 193 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 194 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 195 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 196 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 197 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 198 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 199 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 200 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 201 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 202 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 203 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 204 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 205 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 206 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 207 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 208 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 209 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 210 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 211 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 212 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 213 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 214 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 215 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 216 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 217 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 218 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 219 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 220 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 221 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 222 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 223 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 224 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 225 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 226 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 227 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 228 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 229 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 230 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 231 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 232 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 233 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 234 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 235 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 236 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 237 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 238 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 239 మేలు కట్టిన మేలుకం 40.0, 2

జనకగారి రింగువరం లోషణ

నై రింగువరం లోషణ పునర్యోగించిన సకల విధములైన తామర, గజ్జ, మొదలగు చర్మవ్యాధులు నివర్తియగును.

వెల బుడ్డి 1 కి రూ 0-10-0. వి. పి ప్రత్యేకం. పోల్ యేజిన్సి, కసరత్తు యేజిన్సి. పాల్కుటపుక, మదరాసు.

(8855) పాల్కుటపుక, మదరాసు.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులుగారి

ప్రవేశపండుక

అధుమేహము, బహుమూత్రము అను క్రూర వ్యాధులు బోగొట్టి, యెట్టి అవస్థలను సోగికి త్రేగు నివారణమున కలుగ జేయుటకు శీఘ్రముచేయు బడియ నివృత్తకమును నిత్యము మైస యోగ్యము. ఈ యోగ్యమువలన గుణములు గాంచిన గొప్పవారినేమియు తనకు భవన అధికప్రయోజనమును కృతజ్ఞతాపూర్వకముగ వ్యక్తమగుచున్నది.

మాతులుగ్రహాయము

గర్భిణీ శ్రీలకు అనేక కారణములచే సంపించు వాంతులు మొదలగు వ్యాధులను, బలహీనమును, బోనణమును. మతియు గర్భాశయమునకు బలము నిచ్చును. అధికప్రయోజనకరమనిచేడి శ్రీలకు లాభ యననది లేకనే ముఖ్యపండుమును కలిగించును.

వెల బుడ్డి 1-కి రూ 1-12-0. (1045) ప్ర గ రో వ ణి గజ్జ, చీడ, పాపినపుండ్లు, కాలినపుండ్లు వీరిని నిస్సంకోయముగ నిర్మూలముచేయును.

వెల బుడ్డి 1-కి 0-6-0 అశాం. ఆయుర్వేదాశ్రమం 41, ఆచారపువ్విపి జి. టి మదరాసు. తంజియోగము: పండిట్ - మదరాసు.

అశ్వగంధాదిలేవ్యాము

అశ్వగంధాదిలేవ్యాము చి కాలమునుంచి శరీరములో జీర్ణించిన చిట్టఫిరంగిలోగము (సవ్యాయి)ను బోగొట్టును. అశ్వగంధాదిలేవ్యాము:- బలము గలిగించును, జ్వరదీప్తి నిచ్చును. కృశించిన వారిలకు నుంచి

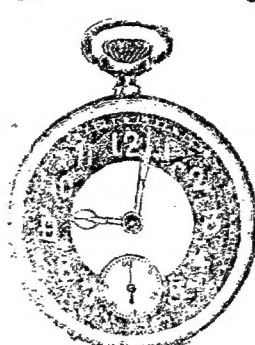
అశ్వగంధాదిలేవ్యాము:- వాతాపుష్కము, అన వాతాపుష్కము బోగొట్టును. అశ్వగంధాదిలేవ్యాము:- నరములకు పటుత్వమును యిచ్చును. భాతువృద్ధిచేయును.

10 తులముల వెల రూ 1. 40 , వెల రూ 3. క్యాంటలాగు ఉచితముగా పంపింబడు.

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీకణ్తి బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎం. మేనేజి గు డై రెక్టరు, ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ (ప్రిమియిడ్) 19, హాన్స్ రోడ్డు, మాంబురోడ్ - మదరాసు. (శుక్ర)

The Right House for Watches & Clocks.

ఇనాం! ఇనాం!! ఇనాం!!! గడియారము కొనువారికి మిగుల అందమైన శ్రీ రాధా కృష్ణుని పటముగల ఒక క్యాబినెట్టు ఇవ్వబడును.

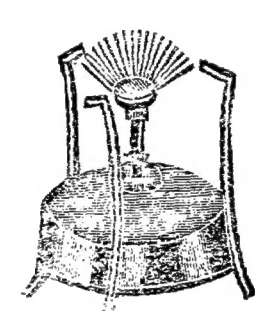

నిక్కల్ వెండిజేబు గడియారము. 15 సయజు, లెన్సు షేప్ (Lense Shape) నల్ల రేడియం డయల్ (Black Radium dial) సె కండు చూపుములుతో (With Second Hand) చూపుతు మిగుల అందమైనది. మిక్కిలి మేలైన పదికంపులు పెట్టుబడినది. మేలైన లీన్ క్ మూన్ మెంటు గలది.

Ratna Lever Best Lever Movement వెల పాకింగు పోస్టేజి సహా రూ. 18-8-0. దీనికి రెండుసంవత్సరములు గారంటీ యివ్వబడును. గారంటీఫారము గడియారముతో పంపబడును. రేడియం లేక పాదా డయలుగలది. రూ 15-8-0 (8809) మేలైన వెండిగడియారము రేడియం డయల్ గలది. 28/8 " " " పాదా డయల్ గలది. 21/8 కావలసినవారు క్రింది విలాసమునకు వ్రాయకలెను. Ratna Watch Company 93, China Bazaar Road, Madras.

BRASS SPRIT STOVES.

స్పి రిట్ స్టవ్ (అను వంటచేయు పొయ్యి)

ఈ స్టవ్ అమెరికాదేశములో నూతనముగా కనిపెట్టబడి ఇత్తడి లో తయారుచేయబడినది. ఈ పొయ్యికి, కట్టెలు, బొగ్గు అవశ్యములేదు, పొయ్యి రగిలించవలెనంటే, కిలోసిస్ నూనె, లేక పెట్రోల్ కొంచెం పోసి అగ్ని ఉల్లసు గీచిపెట్టినయెడల పొగ రాకనే, పొయ్యి రగలును.

ఇందువలన కాఫీ, తేయాకు పాలు, ఫలహారం, మొదలైన వంటలను బహుశ్రమముగా చేయించుకోవచ్చును. ఇందువలన ప్రయాణికులు, విద్యార్థులు, తలచినప్పుడు, ఫలహారములు చేయించుకోవచ్చును. ఈ నెలకుకు ధర తగ్గించబడినది.

ధర స్టవ్ 1 టికి రూ 2-0-0 లండన్ స్విస్ వాచ్ కంపెని పోస్టు బాక్సు 828 మాంబురోడ్ మదరాసు,

నీకు స్వరాజ్యము కావలెనా?

కా వ ల స న చో (8878)

"ఆరీ వత్సతుల నిర్బంధము" (The Karachi Trial)

అను, దివ్యమైన నాటకమును చదువుము వెల. 0 10-0 మాత్రమే. (పోస్టేజి ప్రత్యేకము) స్వరాజ్య గ్రంథాలయము, తేనాలి.

వనోపధి నరసర్వర్ణ

రక్తహీనతకు రక్తమునుంట్ల వరిపుత్రతకు పోగొట్టు అందుకు పోస్టేజి గాలించినది. ఇది 1-12-0 ఇండియా సిలోగోనందు ఎన్నటికైనను శివాలాభిర్న ప్రతిరూపగా పరిపాలింబు. (2975)

విలాసము పి. డి. సోమంట్ నెం 144 ఫననవాడి, బాంబాయి.

బహుమనాసము

వైద్య విద్య ఆయురాలోచనైత్యవ్యయములకు మార్గదర్శి అన్ని భాషలలో దొరుకును. రాజవైద్య నారాయణజీ కేశవజీ, (8198) 27, చీనాబజారుగోడ్డు, మదరాసు.

Wonderful Leprosy Cure. "కుమ్మరోగ నివారణ"

ఒక మహాత్మునివల్ల లభించినది.

అష్టదశవృష్టవ్యాధులను, యేకాంతి సవాంనయనను, పాదాలు, మచ్చలు మొదలగు మేహవ్యాధులను రూపుమాపును, వీర్యవృద్ధి కరీరకాంతి కలుగ జేయును, గుణములేదని బుజువు చేసిన చోరు 116 లు బహుమానము పథ్యమాలేదు. ఒక నెల దినములకంటె ముమాగు గరిపను మందు దర్బా రు 6.0-0. రెడ్డి అండ్ కో, ప్రాప్రయిటరు యం. సుబ్బారెడ్డి (8888) గోపాలపురం, కొత్తపేటపాస్టు సోదారి జిల్లా.

(8081) "క త్రి క ట్ట లు"

పెద్దక త్రి కట్ట గజము పొడుగు గలది. పొగ నైపు. 1-కి రూ 4-8-0. దజను కొనువారికి 1టి ఉచితము. పోస్టేజిఖర్చులేకే. వలయువారు అర్జరుతో ఒకరూపాయి అదాన్సు పంపవలెను. వి. వెంకటేశ్వర్లు అండు కో కట్టగ్గు అండ్ లాక్ మేకర్స్ etc. పెద్దాపురం, (గోదావరిజిల్లా) కె. కె. గ్రాంట్ అండ్ సన్స్: "వెండ్లీ" పెద్దాపురం

ముఖ్య గవనింపు.

1920 వ సంవత్సరం ఆగష్టు నెల మొదటి తేది నుండి అన్ని ధరలు మార్పుజరిగినది.

The Zandu Pharmaceutical Works Ltd., Elphinstone Road, BOMBAY.

ఇట్టుటికొకముల పనులెరించి విశ్చిలి నవ్వు కముగాను, తక్కువ గణము నిష్కృష్టమును ఆయాశ్వేద వేషధమాలను వయోగు లేయు నున్నాము.

హిందూ దేశమువందు కరిగిన ఆయుర్వేద వస్తుప్రదర్శనము అన్నిటిలో శంకార దేశికములు బహువలెగా విచ్చియున్నాది. పై కవన విలాసమునకు బ్రాసినచో ధరలకట్టి పంపబడును.

హిందూ వర్తన్యూజికల్

ఆయుర్వేద వనోపధిముల విలాసము (888) హిందూ వనోపధిముల విలాసము (888) ది ఆంధ్ర ఇండస్ట్రీయల్ ప్రెసింగు కంపెని, పోల్ విజంట్టు, కాకినాడ.

సగము వెలలు

అవరూపగ్రంథములు

(౧) వ్యవహారచంద్రిక రు 1-8-0 క ర్త:—వి. సుబ్బారావుపంతులుగారు. 8 ఆధ్యాయములు. 72 ప్రకరణములు. ఇందు సమస్త వ్యవహారములున్నవి.

(౨) గృహవైద్యము రు 0-8-0 క ర్త:— డి. లక్ష్మీపతిగారు. సంపూర్ణ బౌద్ధముల కంటె వచ్చుతముగ గుణమిచ్చు మూలికాదైద్యము.

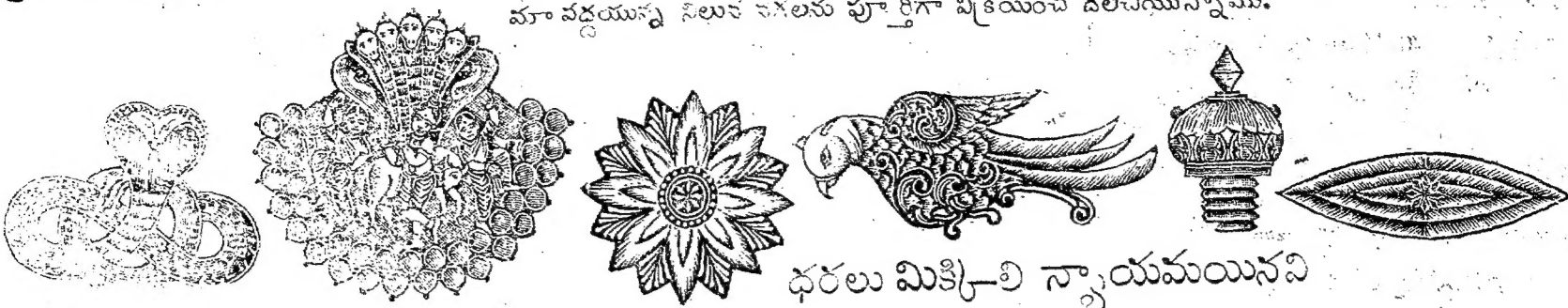
(౩) బొబ్బిలియుదము మూడు పుస్తకములు రు 2-8-0 కొన్ని పుస్తకముల నిలిపివే గొంచెము నలిగియున్నవి. ముందు వ్రాసిన 50 మందికి మూలగ్రంథములు రు 1-0-0 మాత్రము. పోస్టుఖర్చులతో రు. 1-8-0 ల కీయబడును. ఆంధ్రవత్రిక చందాదారులకు మాత్రమే యీ తగ్గింపు వెలలు.

వలయువారు:—మేనేజరు: కమలకుటీరము, తిరువళ్ళిక్కేణి - మదరాసు.

ఆంధ్రము ఆశాభంగమును గలిగించును.

తక్షణమే తప్పించుకొనుడు.

శ్రీ లుపయోగించు నాగరాలు, జనలయం దుపయోగించు బిళ్లలు, యితరవగలు మేలయిన బంగారు రేకుతో తయారుచేయబడియున్నది. మా వద్దయున్న నెలువ చుట్టలను పూర్తిగా విక్రయించ దలచియున్నాము.

కొప్పె 1-కి ధర రూ 4; చుట్టల 1-కి ధర రూ 2; కామంతిబిళ్ల 1-కి ధర రూ 2; మొలిరేకు 2-కి రూ 2-8-0; నాగపడక బిళ్ల 1-కి ధర రూ 5; నాగరము 1-కి ధర రూ 8. మా వద్ద నెలువలను కలువిధమైన జలలో నుంచుటవలన అందరికిని తృప్తి కలుగజేయుగల మనిమా కు దృఢమమృతము గలదు.

ఇండియన్ జ్యూయలరీ మార్కెట్, పోస్టాఫీసు నెం. 40. నగరత్ పేట, బెంగళూరు సిటీ.

చదివినా చదు! మీరు కొనియున్నారా? యోగ్యతాపత్రములు!!

ప్రతియింటిలో నుండవలసిన సిద్ధాపథము నేల కొనలేదు?

1. లోకామయవార కస్తూరిమాత్రలు చేరిన గుణములు వాకును వానదత్త వచ్చు రోగులకు అతిశయ ప్రీతికరముగ నున్నది. కె. కె. విశ్వానాథ కవిరాజ్, విష్ణుచక్రవైద్యశాల, 9-41 బాల్కనాబజారువీధి రంగూను, బర్మా
2. మీరు వార్తాపత్రికలలో ప్రచురించినట్టి గుణము లన్నియు మీ లోకామయవార కస్తూరిమాత్రలయందు గల దని తెలుపుటకు మిక్కిలి సంతోషించుచున్నాను. 25 బుద్ధుల పంపకతెను
- ఎస్. జి. బాలసుబ్రహ్మణ్యయ్యర్ సన్నిధివీధి, సిలిమాలిమ్ తంజావూరిజిల్లా
3. లోకామయవార కస్తూరిమాత్రలు పసిబిడ్డలకు గలగు సకలవిధ రోగములను పూర్తిగా బాగుజేయును ఇది పసిబిడ్డలపాలిటికి గొప్పవ్యవసాయము. అయ్యగారి వెంకటరామమూర్తి క్లాబ్బు, తాలూకాఆఫీసు అనకాపల్లిపోస్టు, 250-300 మాత్రలు ల సీసా 1 కి ధర రూ 0-4-0 250-300 మాత్రలు గల సీసా 6 కు 1-8-0
- సారస్వతాసవము శ్రీ. తురువులకు శ్రేష్ఠమైన టూనిక్, 20 దినముల బోషణముగల బుడ్డి 1 కి రూ 1-0-0.
- ముఖ్యమంతు:—మా కాలాదానల సౌకర్యార్థమై వాడుకలోనికి వచ్చును, నెం 331 తంబు శైలివీధిలో మా బ్రాంచిని తెరచియున్నాము. తప్పక ఎల్లరు ప్రోత్సహ మొసగ కోరెదము. వి. పి. ఆర్డలు మద్రాసు బ్రాంచినుండి పంపబడును. పాశ్చాత్య వెంకటాచల పండితులు శ్రీశీతారావున వైద్యశాల మొదలు.

గాంధీ మహాత్మని ప్రతిమ గల ఆందమగు 1922 క్యాలండరు

క్యాలండరు 1-కి వి. పి. ఖర్చులు సహా రూ 0-6-0. సుత్తముగా కొనుగోలుకు ధర తగ్గించి ఇవ్వబడును.

తొలి తెలము	పండ్లపాడి	మోహినీ తెలము
డబ్బీ 1-కి రూ 0-6-0	డబ్బీ 1-కి 0-2-0	సీసా 1-కి 0-12-0

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు దివ్యామృతము.

దిగు, శైత్యము, వడిశము, రొమ్మపడిశము, తలమెప్పి, వాయుమెప్పలు, పొట్టు, బెణుకులు, బిల్లిలు మొదలగునొప్పులకు దివ్యామృతము చక్కని డబ్బీతో సహా రూ. 0-10-0; డబ్బీ 1-కి రూ. 6-0-0 పొందుబాటులు వేరు.

అమృతాంజనం డి. పో. } 109, ఫ్రేరిరోడ్డు బొంబాయి. 6 తంబు శైలివీధి, మద్రాసు.

ఆయుర్వేద చంద్రిక

ఇది మానుషుల కొకటికంటె సుకష్టమునకు 12 గుచ్చలుగా ప్రభుకరించును. ఆయుర్వేద చంద్రిక, ఆయుర్వేద చంద్రిక మగు వైద్యమర్మము లన్నియు కిచ్చ బాగులకుగా గావించుచుండును. ప్రతివాడును, ప్రతివైద్యుడును, చూడ గలది. 2 అజాలు బిళ్ల లంకిన మానిరి స్పృశక యాచితము. సంవత్సర చంద్రిక రూ 2-0-0. దివ్యభాష వెంట పంపవలయును. లేక వి. పి. గా పంపవచ్చు నంచెదము. గ్రంథాలయములకు మానిరి సంకేత యాచితము. మేనేజరు, ఆంధ్ర ఆయుర్వేద గ్రంథమండలి, 171 నెలకేటి - నెల్లూరు జిల్లా.

స్వరాజ్య కీర్తనలు, పాటలు.

1. స్వరాజ్య భజన కీర్తనలు 0-4-0
 2. దేశీయ కీర్తనలు (గీతములు) 0-3-0
 3. దేశీయ పదము (చక్కనిపాట) 0-2-0
 4. రామదండుపాట, పద్యములు 0-3-0
 5. స్వరాజ్య పద్యములు (150) 0-3-0
 6. పంజాబుపాట (బొమ్మిలికథ) 0-2-0
- వి. పి. 0-5-0 అవును. ఇతర స్వరాజ్య గ్రంథములుగలవు. స్వదేశపు స్త్రీ శాల, గవర్నరుపేట, బెజవాడ.

నవవక్తము (1842)

బంగారు, వెండి, రత్నముల నగలును, యితరవస్తువులును, వాపసు ఇచ్చినపుచ్చు కొనినైకమయ్యవలెను ఉమ్మడి - రావయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ, 25, చైనాబజార్ రోడ్, మదరాస్.

నగలు వాణ్యులుగాను పూచీతోడను సరియైన ధరలకు తయారుచేసి విక్రయించుట కుంచుదును. తయారున లేనివాటిని అతి క్షిప్రము అర్ధర కేరకు తయారుచేసి యివ్వబడును. ఒక సారి ఆర్డరు యిచ్చి నగలు తయారు చేసికొన్ని వారలకు మానమృతము తెలిసికొనవచ్చును.

మలయ చందనము.

గనేరియా అను పెగోగమునకు కుకారము. పద్మములేదు. పిడికారితో కలది. ఎలుపు, తెలుపు, కచ్చు, అను మూడు విధముల పెగోగమును మూడు పూటలలో మున్నును. శ్రీ లక్ష్మణుడు వ్యాధులకు కూడ ఇది రాతాధము. (1251) డబ్బీ 1-కి రూ 2-4-0

1 చందీ (మలయచందనమున కనుపాము) బొమ్మ 3-0-0

శ్రీ పాద వారి పంచాంగము

యందులి సుంకర్నర పంచాంగము అచ్చులో నున్నది. మా పంచాంగముయొక్క ఘటన అందఱు తెలిసిన. పతి 1-కి 0-2-0; నాలుగు ప్రతులకు రక్కర పి. పి. చేయవచ్చు. ఒకటి కావలయువారు 0-4-0 పోస్టుచీట్లు పంపవలెను. 12 ప్రతులకు ఒక ప్రతి ఉచితము. కర్పవదకున్న దొరకపు. గంధర్వశాస్త్రుని, రామవరం. (గోవావరం.)

పదరంతకము

శ్రీలపాలిటి సంజీవి గుణము లేదని నిరూపించిన వారికి రూ 116 లు బహుమాన మొసంగబడును. ఈ కాలము నందంతటను వ్యాధిచిరుండు ప్రవక్తమునకు (కుసుమకు) మా యనుభవమునం దనేకలకు పరిపూర్ణాగ్రోహము నొసంగిన నీ యనుభవమును గొర్చివారు గొప్పవారు నుపయోగించుటకై సహజము ధరకు విక్రయించుచున్నాము. ఇది శ్వేత, రక్త, హరిద్ర (పసుపు) నీలసానులను తిరువద్రవములను నిశ్చేషముగా కుదుర్చును. తెలు బుడ్డి 1 కి రూ 2-0-0 య. తిహాభిగ్గులు ప్రత్యేకము. మా అత్యుత్తమ నీల యము నం దతిముగ్రహము, తయ్య, కుప్ప, కత్తివారిము, నవీన పురాణన గుణవ్యాధులు, మూల శంఖలు, అనాస్యములకు పూచీవై చికిత్స నొసంగబడును. వ్యాధి లక్షణముల తెలిసిగొనిన బోషణముల పంపబడును. Sole-Proprietor Arsha Ayurvedic Pharmaceutical Stores, COCANADA